

ROZVOD

příběhy smutku a naděje

Příběhy smutku, to jistě ano, ale příběhy naděje? Ne, rozhodně nechceme propagovat rozvody jako něco dobrého, jako „skvělý nový začátek“. Víme, že pro děti je to naopak téměř vždy konec toho hezkého, co prožily s tátou a mámou společně.

Takové konce však nastávají a mohou být různé. Naděje pro děti je v tom, že ani při rozpadu rodiny neztratí péči obou rodičů, že nepřijdou ani o jednoho z nich...

Ing. Aleš Hodina

Obsah:

Máma je víc než táta (Lubomír Kotek)	3
Psycholog - pravá ruka ďábla při sporech o děti (Petr Cihlář)	4
Čtyři roky střídavé péče (Hana Soudná)	6
Dopis tety (Eliška Kopecká)	7
Matky, kradte! (Ing. Aleš Krejčí)	12
Pohádka o střídavce (Ing. Martin Lukeš)	14
Střídavá péče očima dítěte (Kristýna Fialová)	17
Rozvodový advokát – přízrak dob minulých (Ing. Aleš Hodina)	18
Vzkaz pro ženy – matky (Adriana Kazíková)	19
Střídavá péče dětem nevádí (Petr Cihlář)	21
Je tady něco, co vůbec nefunguje a nikdo to nechce řešit (Noemi Matějková) ..	23
Nádor na mozku (Pavla Voráčová)	29
Střídavá péče po jednom roce (Jan Stach)	30
O princezně Romaně aneb ponaučení pro svobodné pány (Ing. Aleš Hodina) .	32
Právě proto, že je milujete, nechcete jim upírat lásku obou (Jana Pužmanová)	37
Fungující střídavá péče po roce (Ing. Michal Holinka)	38

Máma je víc než táta

Lubomír Kotek

Bude to rok, co se má zatím ještě manželka odstěhovala jedno sobotní brzké ráno i s dětmi ke svému nynějšímu příteli, se kterým si připravovala tajně byt. Já jsem okamžitě reagoval a spojil se s kolizním opatrovníkem našich dětí. Ten mi vysvětlil, co dělat v případě soudních jednání. Nikdy jsem nesouhlasil s tím, aby manželka děti z našeho společného domu odvedla. Když odcházela, řekla mi, jestli jí při rozvodu nedám peníze, které chce, uvidím děti pouze tak, jak určí soud, jinak mi je nedá.

Bojuji o střídavou péči už rok a u soudních jednání na sebe slyším tolik špatných věcí, že si už kolikrát nepřipadám jako člověk. Manželka mi neustále opakuje, ať souhlasím s jejími požadavky na peníze a děti mi bude půjčovat podle naší ústní dohody. Jsem dost zoufalý, protože jsem se 11 let staral o svou rodinu, moje žena v podstatě nikdy nepracovala a pracovat se jí nechce.

U soudu prvního stupně i přes všechnu tu hrůzu, co jsem na sebe slyšel, dospěl samosoudce k závěru, že jsem dobrý a starostlivý otec a nevidí důvod, proč bych neměl mít děti v maximální možné šíři. I přesto mohu děti vidět pouze 8 dní v měsíci. Přestože i děti samy chtějí se mnou být více. Střídavou péči bych určitě zvládal, a to i přesto, že žiji sám a mám zaměstnání (zaměstnavatel mi zaručil, že se mi přizpůsobí, a soudce i tuto skutečnost věděl). Na mou prosbu mi soudce odpověděl, že dá děti do péče matky, protože jsou děti s ní více od doby jejich narození.

V této době jsem měl děti 14 dní na začátku prázdnin a snad je budu mít podle ještě nepravomocného rozhodnutí soudu poslední týden v srpnu. I přesto, že jsem se odvolal ke krajskému soudu a rozsudek není pravomocný, manželka mi děti nechce po dobu 5 týdnů ani ukázat. Jsem dost zoufalý a prosím svou ženu, aby mi děti půjčila, alespoň na víkend. Ona mi je podle jejích slov ani náhodou nepůjčí. Místo toho jezdí děti s jejím nynějším přítelem na výlety. Já i přesto, že jsem doma (sám), pouze čekám a snažím se být trpělivý, co na to krajský soud.

Svoje děti miluji. To, že jsem jenom táta (a ne máma), který by chtěl děti také vychovávat, snad není důvod pro to, abych nemohl své děti také u sebe mít, rozhodovat o nich, učit je a předával jim svoje životní zkušenosti tak, jak by to snad dělal každý správný táta. Manželka mi řekla, že máma je víc než táta, tak ať se ani nesnažím. Že její advokát je natolik zkušený, že nemám vůbec žádnou šanci si něco nárokovat. Zatím to tak vypadá. Mám také dobrého právního zástupce, ale nevím, jestli v dnešní době a v našem státě mám vůbec na nějakou střídavou péči u soudu šanci.

Nechci dětem brát mámu, to v žádném případě. Už tak to mají těžké, když se nám rodina rozpadá. Ale snad milující táta je také důležitou součástí pro jejich budoucí život. Dneska mají u maminky jednoho strejdu, který je už dvakrát

rozvedený a má sám 2 dcery ve věku mojí manželky. Také jedno nemanželské dítě, na které má ještě vyživovací povinnost. A zítra to nebude tento, ale možná někdo jiný. Já jako milující táta tady budu pro své děti vždycky.

Psycholog - pravá ruka d'ábla při sporech o děti

Petr Cihlář

"V manželství nenarodil tři a půl kletý syn". To není můj překlep, ale přesná citace PhDr. Jiřího Mezníka, soudního znalce z oboru psychologie dospělých, dětí a mladistvých.

V době, kdy se vášnivě debatuje o podobě novely zákona o rodině pana poslance Staňka, ozývají se nespokojení otcové, kterým staronový pojem "zájem dítěte" leží v žaludku. Není divu. Tento pojem není nikde definován a jeho výklad se za drahé peníze při každém sporu o děti individuálně hledá. Přesněji řečeno, hledá ho soudní znalec. Nespokojení otcové z praxe znají špatnou kvalitu práce mnohých soudních znalců a jejich práci označují za chránění zájmů matek, přičemž se zájmem dětí jen zaštiťují.

Kvality soudních znalců si všímá i ministr Jiří Pospíšil. Cituji z článku na E15.cz: *„Znalecké posudky dnes často rozhodují o výsledcích sporů, znalci ale za ně nenesou dostatečnou odpovědnost. Klíčové je, že možné přestupky budou konkrétně vymezeny,“* řekl Pospíšil. *Na velmi špatnou práci znalců v minulosti opakovaně upozorňoval bývalý ombudsman Otakar Motejl. „Případy, kdy soudní znalci pochybili, mívají často za následek zpackaný lidský život,“* řekl už před čtyřmi lety Motejl. *Tehdy vyzval ministerstvo, aby „konečně začalo řešit jeden z nejpálčivějších problémů české justice“.*

Zpět k panu Mezníkovi. Nedávno jsem se při řeči dozvěděl (nemám potvrzeno), že pan Mezník, stále prý aktivní soudní znalec, je toho názoru, že dítě v pěti letech je příliš malé na střídavou péči. Zajímavé, mnoho jiných soudních znalců tento názor nesdílí. Nemusí. Je sice smutné, když mají dva znalci na stejnou věc opačný názor, ale je to jejich právo. V závěrech svých posudků se mohou lišit. Studium literatury a účastní na odborných seminářích by pak mělo logicky docházet ke sjednocování jejich názorů a postojů. Účastní se pan Mezník ve svém věku takových seminářů?

V čem by se ale soudní znalci lišit neměli, je snaha poctivou prací, nezaujatě, s vyloučením osobních a jiných vlivů hledat pravdu. Měli by pracovat kvalitně a především zodpovědně, s vědomím si důležitosti svých závěrů a doporučení. Je

ostudou, když se chovají tak, že papír snese všechno. Je to o to větší ostuda, když jde o děti.

Orientační psychologické vyšetření sepsané pod hlavičkou Centra sociálních služeb Brno si po sobě pan Mezník asi ani nepřečetl. Věta "*V manželství nenarodil tři a půl kletý syn.*" je dostatečně vypovídající. Když neměl čas si po sobě zprávu přečíst, jaký čas skutečně věnoval samotnému vyšetření? Ne, nevyčítám panu Mezníkovi pár překlepů a neuvedení titulu u vyšetřované osoby. Vyčítám mu, že:

1. Mylně uvedl den, měsíc i rok narození vyšetřované osoby.
2. Mylně uvedl věk dítěte, syn neměl v době vyšetření tři a půl roku, ale asi dva a půl roku.
3. Vůbec neuvedl datum vyšetření a vypracování zprávy.
4. Popisuje vzornou péči vyšetřované o děti přesto, že tato má dítě jen jedno.
5. Zpráva obsahem nekoresponduje se závěry soudní znalkyně, která prováděla stejný test na vyšetřované.

Není to šílené? Je pravdou, že tato zpráva nebyla skutečným znaleckým posudkem a nebyla vypracována na žádost soudu. Byla zprávou vypracovanou na objednávku matky a matkou doložena k žádosti o ubytování v azylovém domě. Měla sloužit jako důkaz o tom, že je matka týraná. Stejnou zprávu doložila matka soudu a domáhala se vydání předběžného opatření, které by jí dítě svěřilo do výhradní péče. Otec se s panem Mezníkem nikdy nesešel. Ten se přesto nezdráhal nepřímou, avšak jasně uvést, že svou ženu týrá. To vše na hlavičkovém papíře oficiální manželské a rodinné poradny.

Byl bych rád, kdyby si pan Mezník, dnes asi sedmdesátiletý důchodce, uvědomil, že je nade vše pochybnost jasně, že zodpovědnost, kterou nese, již dávno neunes. Vzal si rybářský prut a šel chytat ryby nebo se věnoval svým vnučatům. Pokud ho ze seznamu znalců nevyřadí jiní, měl by se vyloučit sám. Má-li nějakou sebereflexi. V životě jistě vykonal mnoho dobrého, neměl by si to nyní kazit tím, že bude svoje jméno propůjčovat manipulátorům k prosazování zájmů, které skutečnými zájmy dětí nejsou.

Otcové, stejně jako ministr Pospíšil, na nekvalitní a nezodpovědnou práci některých soudních znalců upozorňují. Vědí, jak se prakticky při sporech o děti s pojmem "zájem dítěte" nakládá. Zmíněný případ je jen špičkou ledovce. O dětech se rozhoduje často už předběžným opatřením, kde se k dítěti nevyjadřuje soudem určený soudní znalec, ale "obyčejný" psycholog dle výběru matky. Soudní znalec by měl být vážený člověk, nestranný expert. Vážnost, úcta a respekt by měla však stát pevných základech jeho dlouholeté kvalitní práce. My občané můžeme jen upozorňovat. MUSÍME UPOZORŇOVAT! Nápravu by však měli zjednat jiní. Ať už novela bude jakákoliv, nástroje k vyvození důsledků z nekvalitní práce soudních znalců již existují a jejich uplatňování by k ochraně práv dětí a rozšíření střídavé péče významně přispělo.

Čtyři roky střídavé péče

Hana Soudná

Je mi 35 let. Manžel mě po několika letech manželství podvedl a s milenkou se mu narodila dcera Jennifer. Po dvou letech snahy se s tím smířit jsme se nakonec rozvedli. Naší dceři Sáře byl v té době rok a půl. Vzhledem k tomu, že jsem byla přítomna jeho tříleté každodenní snaze za jakoukoliv cenu zůstat jeho první dceři Jennifer tatínkem a jeho marné snaze ji získat do střídavé péče, věděla jsem, že s naší dcerou Sárou to nebude jinak.

Představa, že moje milovaná holčička mne bude muset opouštět, budu dlouhých 7 dnů bez ní, tu nekonečnou dobu, kdy bude se svým otcem, byla pro mne téměř nepředstavitelná. Snad strach, nebo soucit s jejím otcem a mým manželem, který nakonec pro to, aby získal svou první dceru Jennifer, vzal už ze zoufalství spravedlnost do svých rukou a střídavou péči si v podstatě doslova "vydobył", způsobil, že jsem se střídavou péčí souhlasila.

Tak se naše dcera Sárinka v jejím roce a půl dostala do střídavé péče. Můj bývalý manžel mne chápal a souhlasil s poměrem 8:6 pro mne. I tak ale prvních několik cyklů, kdy mne dcera opouštěla, bylo pro mne hrozných. S postupem času dcera začínala mít rozum a já zjišťovala, že se na změnu a přechod k tatínkovi těší. Zase opačně, když byla u něj, těšila se na změnu zpátky ke mně. Proto jsem se postupně se střídavou péčí i vnitřně smířila. Sárinka se naučila mít své vnitřní hodiny a pravidelně se na změnu k druhému rodiči těší.

Dnes, po čtyřech letech, si snad ani neumím představit, že by to mělo být jinak. Pozitiva střídavé péče, samozřejmě kromě toho, že dítěti zůstanou oba rodiče, kteří nemají tendenci jeden druhého před dítětem špinit, jsou i v tom, že dítě se nestane závislé na jednom z rodičů. Mnohem snadněji snáší odloučení, je přizpůsobivější na přechody do jiných kolektivů, např. školka, školka v přírodě. Další pozitivní věcí je, že dítě má více přirozených, rovnocenných vzorů chodu domácnosti a v dospělosti tím pádem může čerpat ze dvou způsobů vedení života.

Negativa a tíhu střídavé péče po zkušenostech vidím spíše pro naše nové partnery, než pro děti jako takové. Naši noví partneři musí chápat, že běžně komunikujeme s našimi expartnery, otci našich dětí. Musí to respektovat a vím, že je to někdy těžké, ale za šťastné úsměvy našich dětí to určitě stojí. Chtěla bych proto poděkovat mému příteli Jirkovi za to, že ho mám, a hlavně za to, jaký je.

Dopis tety

Eliška Kopecká

Dlouho jsem váhala zda mám tento dopis psát a odesílat. Po prostudování vašich stránek jsem dospěla k názoru, že snad ničemu neublížím a třeba i příběh mé rodiny bude někoho zajímat. Mé rodiny proto, že v současné době má problémy, jako spousta tatínků navštěvujících vaše stránky, můj bratr, ale zároveň bych ráda upozornila i na to, že problémy kolem některých tahanic o dítě mohou velmi nepříjemně zasáhnout celou rodinu, včetně prarodičů, tet, strýců... Ale ať nezačnu zabředávat do nudného tlachání, tady je náš příběh:

Naše maminka se vdávala velmi mladá, dnes se znalostí rodinné historie vím, že to byl její únik, bohužel však z deště pod okap. Já a můj bratr jsme v raném věku byli svědky, jak náš opilý otec bije mámu, a i scén, kdy si domů vodil milenky. Naše máma udělala v tomto případě tu jedinou rozumnou věc a rozvedla se. Soud určil otci vycházky. Nevím, co pro něj znamenalo, že může čas trávit s dětmi, ale v mých vzpomínkách je povětšinou zakouřená hospoda a já s bratrem se vracíme sami domů. Snad jen zázrakem a také díky tomu, že v té době ještě nebyl provoz na silnicích tak hustý jako dnes, se nám nic nestalo (mně v té době nebylo ani 6 a bratr je o rok mladší).

Poté co nás takto zahlédl jeden ze sousedů a začal mámě vyhrožovat udáním na sociálku, přičemž se máma hájila tím, že podle soudu nás prostě otci vydat musí, kdy tento člověk byl ochoten výše uvedené skutečnosti dosvědčit, si pro nás táta přestal docházet. Máma se později znovu vdala, ani toto manželství nedopadlo šťastně, ale aspoň nám přibyla bezva sestra. O tomto manželství se nechci rozepisovat, snad jen, že ani tento pán nebyl o moc lepší (opět problémy s alkoholem a i další, pro mne nepříjemné věci...). Zapomněla jsem zde ještě zdůraznit, že můj otec o mne jako o dceru nestál. Už po mém narození se měl vyjádřit, že chtěl syna. Pocit, že jsem něco méněcenného, mne doprovázel celé dětství a dospívání. Vychutnat mi to dalo i okolí a spolužáci.

Maminka dělala, co mohla, vychovávala nás, starala se o nás, řešila naše i své problémy, kdy jí nechodilo výživné, já jsem byla často nemocná, a tak to měla dost těžké. Pocházíme z malého města, kde každý ví o každém skoro vše. Pro většinu lidí jsme byly "ty sociální případy s otcem alkoholikem". Děti, z kterých nic dobrého nemůže vyrůst. Vyrostlo. Oba, já i bratr, jsme se vyučili, já si dodělala i maturitu a později po sametové revoluci i druhou. Bratr se rozhodl věnovat svým zájmům - myslivosti, a tak mu na další školy nějak nezbyl čas. Oba jsme si dokázali najít práci a i jinak jsme žili normálními životy. Za svobodna jsme se věnovali svým koníčkům. Máma nás vždy vedla k zodpovědnosti. Chtěli jsme studovat, fajn, ráda nám to umožní a bude nás i živit, ale po skončení školy trvala na tom, ať si najdeme práci a přispíváme na chod domácnosti, pokud v ní žijeme... Před několika lety jsem si založila sama rodinu, mám dvě děti a přesto, že naše manželství má občas nějaké mouchy (které nemá?), jsme spolu.

Bratr se ženíl necelé tři roky po mně. Bydlím 250 km od svého rodiště, a proto i naše rodinná setkávání jsou méně častá, než bychom si přáli. Z jeho svatby jsem měla radost, přála jsem mu, že našel někoho, kdo se s ním chce vydat na tu věčně opěvovanou cestu životem. Při svém prvním setkání se svou budoucí švagrovou jsem získala dojem, že jde o velmi jednoduchou osobu. Konverzaci jsem vedla spíše já a slečna mi odpovídala v jednoduchých větách. Bylo mi celkem jasné, že tuto slečnu si můj bratr vyhlédl hlavně pro její zjev. Ale říkala jsem si, že může být třeba i ze mne nervózní a nejsem přece žádný odborník, abych posuzovala po jednom setkání charakteru lidí a že snad bratr ji zná líp a ví, co dělá. Ke všemu můj bratr by si nikdy nedal od nikoho a zvláště ode mne radit ve svých srdečných záležitostech. Možná se cítil i jako hrdina, slečna nám dala najevo, že má despotickou matku a potřebuje se od ní dostat. Bylo mi také divné, když mi tvrdila, že si léta, v podstatě od dokončení učňáku, nemůže sehnat práci.

A byla svatba. Bratrovi jsem ji odsvědčila. Nevěsta si prosadila svatbu na jejich poměry celkem honosnou, přes 30 hostů, v kostele. Setkání s novými příbuznými bylo každopádně zajímavé.

Bylo po svatbě. Novomanžele zpočátku žili u naší matky. Má třípokojový byt, takže jednu místnost měli pro sebe a kuchyň společnou. Dohodli se, že novomanželé si budou vařit sami a máma taky sama pro sebe.

Zde bych ráda napsala, že právě díky vzdálenosti, ve které žiju, navštěvuji sice svou mámu jen párkrát do roka, ale dokud byly děti mladší školního věku, vždy se mé pobyty pohybovaly kolem 3 týdnů. Při jednom z těchto pobytů jsem měla i možnost pozorovat soužití novomanželů a mé matky. Moje švagrová vařila výborně, ale nehospodárně. Lednička byla stále plná kastrolků ze zbytky jídla, které se povětšinou po nějakém čase vyhodily do koše... Používala nádobí mé matky a docházelo např. k situacím, kdy jsem švagrovou musela prosit, aby mi uvolnila jeden ze tří cedníků, či jiný kus nádobí, abych mohla své dvouleté dceři a potažmo i matce, která byla v zaměstnání, uvařit polévku.

Došlo i k situaci, kdy mi má matka telefonovala, že neví, zda to má brát jako špatný vtíp, nebo se začít děsit. Snacha ji požádala o předávání výplaty, s tím, že bude hospodařit... Matka to samozřejmě odmítla. Docházelo i k jiným kuriózním situacím. Tehdy jsme je považovaly za hloupé a hořce úsměvné. Netušily jsme naivně nikdo, co bude v budoucnu.

Švagrová si stále nemohla najít práci. V masokombinátu se jí dělalo špatně, jinde bylo obsazeno, malý plat, špatná pracovní smlouva... V té době bratr získal obecní byt. Novomanželé se stěhovali. Bydlení se samozřejmě muselo zařídit. Velkou část zařízení si pořídili na půjčky.

Švagrová si našla práci. Za minimální mzdu dojížděla do 40 km vzdáleného okresního města. Při návštěvě jsem vyrozuměla, že dítě zatím neplánují. Bratr chtěl vydělat na vlastní bydlení, nejlépe domeček s pozemkem, a hlavně splatit půjčky za nábytek. Jaké bylo mé překvapení, když jsem se nedlouho poté dozvěděla, že rodina je na cestě. Švagrová prostě vysadila antikoncepci. Zarazila mne jedna z reakcí na dotaz ohledně minulých rozhovorů: *"Žena si sama rozhoduje, kdy si pořídí dítě"*.

Čas šel dál a narodil se můj synovec. Miluju svoje děti a těšila jsem se, že budou mít bratrance. Všichni rádi vzpomínáme na dětství, prázdniny strávené se sestřenicemi a bratraci při společných hrách. Byly křtiny. Opět jsem si naplánovala delší pobyt u mámy, i proto, že jsem čekala své druhé dítě a bylo mi jasné, že se domů k mámě hned tak nedostanu. Z malého synovce jsem měla ohromnou radost. Litovala jsem svou švagrovou, že ze zdravotních důvodů nemůže kojit. Nechápal jsem její přehnanou péči, kdy malého při 25 stupních v místnosti oblékla do dvou kabátků, teplých dupaček, ponožek a ještě přikrývala péřovou peřinou. Byla jsem nadšena při pohledu na mého bratra držícího miminko v náručí a přidržujícího krmící lahvičku.

Už v té době docházelo v bratrově manželství k třenicím a problémům. Jak vážné byly a kam vedly, ukazuje a ukáže až čas. Jak jsem se již zmínila, čekala jsem své druhé dítě, a proto většina dalších informací je získaná díky telefonickým rozhovorům s mou rodinou a známými. Dozvídala jsem se třeba, že je můj bratr nucen po nočních směnách chodit spát k mámě, protože švagrová si zve návštěvy a dětem dovoluje běhat po bytě a dokonce do ložnice. Dozvídala jsem se o situacích, kdy můj bratr dostal po tři dny po sobě nudle s vejcem a švagrová si pekla kuřecí stehna, s tím, že ona potřebuje maso a chlap sežere všechno. Najednou trávila u maminky většinu týdne, přesto, že od ní před svatbou utíkala. Nechala se například slyšet, jak se jí líbí manželství její přítelkyně, kdy muž odjede pracovně hodně daleko, domů jezdí jednou za měsíc a manželka má k dispozici vlastní auto a dostává kupu peněz, takže si nemusí hledat práci, může cestovat a kupovat si, co se jí zamane... Víím i o situaci, kdy kočárek s malým nechala bez dozoru na společné chodbě, kdy si ho můj bratr vzal a jezdil s ním hodinu venku a švagrová si ani nevšimla, že jí chybí dítě. V té době, kdy k těmto situacím docházelo, ještě nikdo nevěděl, kam to vše směřuje, a proto na ně ani nejsou důkazy. Další a podobných situací bylo víc. Neříkám ani, že ve všech byl můj bratr za anděla, je to štír a dokáže pěkně štípnout, ale pusou.

Ať neunavuju, všechny situace gradovaly v momentě, kdy švagrová vzala dítě, odjela s ním k rodičům a odmítla se vrátit. Bratra navštívil tchán a řekl mu, že buď položí na stůl klíče od auta a celou výplatu, nebo už malého nikdy neuvidí. Poté, co odmítl na tuto absurdní podmínku přistoupit, podala švagrová návrh na rozvod. Jakýkoliv kontakt otce se synem byl znemožněn. Bratr se obrátil na jednu organizaci zabývající se ochranou dětí a jejich práv, přes kterou mu bylo umožněno vídat se se synem. Dost komplikovaná situace, kdy si musel v práci zařizovat volno, protože schůzky bylo možno organizovat jen ve všední den a dojíždět do okresního města. Ze strany exmanželčiny rodiny mu bylo vyhrožováno a byl i fyzicky napaden. Díky organizacím a lidem ochotným aspoň poradit v těchto situacích byl nucen obracet se na policii a shánět si svědky.

Švagrová vystěhovala i všechnen nábytek a zařízení zakoupené po svatbě, odvezla si veškeré doklady o nákupu. Dnes tvrdí, že si na vše ušetřila sama a něco jí přidali její rodiče. U tohoto stěhování jsem byla osobně. Má exšvagrová si na ně pozvala i strýce advokáta a svobodnou tetičku. Na můj dotaz, zda jí to přijde v pořádku, se ozvala tetička s tím, že jako žena má právo na všechno.

V té době začaly na povrch vyplouvat i jiné věci. Moje dnes už exšvagrová začala po našem rodišti roznášet pomluvy, jak při bydlení u mé matky si nesměla ani

uvařit, jak byla omezována. Jak ji můj bratr mlátil a ohrožoval. Naše máma, která si v životě užila své, byla třeba u svého lékaře konfrontována zdravotní sestrou, která se jí zeptala, zda se její syn nemohl udržet a musel tu chudinku bít...?

Došlo k soudu, rozvod byl v tomto případě celkem rychlý. Dítě bylo svěřeno do péče matky a určeny dny, kdy měl mít syna v péči bratr. Pro syna si vždy jezdí s doprovodem, ať už mámy nebo někoho ze známých. Zatím jim byl vyměřen jen čas přes den v neděli. I těmto soudem určeným termínům se exšvagrová bránila, jak mohla. Chlapec byl často nemocen a otec si ho nesměl vzít k sobě ani v době rekonvalescence. Prostě dětská lékařka šla na ruku matce, aniž by se zajímala o skutečnost. Dozvěděli jsme se i o tom, že je s chlapcem v otcově péči špatně zacházeno. To víte, drby na malých městech se šíří úžasným způsobem. Jen se divím, že nikoho, včetně paní doktorky, nezarážilo, že v péči matky přišel chlapec při úrazu ještě před třetím rokem věku o zuby, ani to, že díky její opilosti způsobila chlapci zlomeninu, ani to, že padá tak často ze schodů.

Moje děti mají svého bratrance moc rády. Vždy, když jedeme k babičce, se ptají, zda ho aspoň jeden den uvidí a budou si s ním moci hrát. Při těch několika setkáních jsem získala dojem, že i on se těší na mé děti, ale hlavně svého tátu, kterého má opravdu rád. Podle mého dojmu měli skvělý vztah otce a syna. Měl radost ze společných vycházek, výletů a vůbec času stráveného se svým tátou a i druhou babičkou. Zaráželo mne jen, že chlapec, kterému nejsou ještě ani 4 roky, se tak strašně kontroluje a dává si pozor, co poví. Ale je to dítě a tak se občas prořekne. A tak jsme se dozvěděli o situacích, kdy nakreslil tátovi obrázek a maminka ho vzala do kotelny, kde ho vhodila do kotle, že ho posílá kotelní poštou. Kdy chlapec přijede po návštěvě u otce domů a matka se ho natolik štítí, že ho nejdříve musí dědeček vykoupat. Kdy jsem chlapci přivezla dárek a on sám požádá otce, ať mu jej nechá u sebe, že doma by se mu ztratil... Jako matku mne polévá studený pot, už jen když to píšu.

Nedávno se bratr před chlapcem zmínil, že až bude u něj spát, podniknou nějaký delší výlet. A začaly další problémy. Moje exšvagrová přestala chlapce otci vydávat. Obvinila bratra, že malého bije a mučí (údajně ho na vycházkách do lesa svléká a nechává ve sněhu), došlo i na obvinění z pedofilie. Nic nezmuže ani policie, která s chlapcem v dny určené k návštěvám otce odjíždí. Opět rozpoutala pomlouvačnou a štvavou kampaň. Na radu dětské lékařky si sehnala svou psycholožku, kterou vůbec nezajímá chlapec, ale jen právo ženy na dítě: protože žena přece nosí dítě 9 měsíců, kojí jej, stará se o něj a muž nemá žádná práva. Došlo to i tak daleko, že měla i bratrovi vyhrožovat známými u policie... Opět dochází k situacím, kdy je moje máma konfrontována lidmi v okolí (např. jedna spolupracovnice se jí zeptala, zda by nebylo lepší nechat malého mámě...).

A důvod, proč jsem toto vše potřebovala napsat? Ano potřebovala. Nesnáším nespravedlnost a teď musím žít s vědomím, že s ní nic nenadělám. Sama jsem vyrůstala bez otce, s vědomím nechtěné dcery. Podepsalo se to na mém sebevědomí, poznamenalo to celý můj duševní vývoj. (Některé problémy jsem řešila v dospělosti s psychologem. Patřím k silným osobnostem s vysoce vyvinutým sebezáchovným pudem, ale ne každý má toto štěstí.) Tím nechci říct, že otec alkoholik a násilník je lepší než žádný. Ne, jsou opravdu i mezi otci osoby, které by děti mít neměly, ale většina z vás jsou normální lidé, se svými

chybami, slabostmi, ale ty máme i my ženy. Nikdo, ať muž či žena, nejsme dokonalí.

Co nedokážu pochopit, jsou stupidní hlášky feministek o tom, jak si samy rozhodují o početí a výchově dětí, kdy muže řadí jen do funkce plemenného zvířete. Přiznávám, sama se za feministku považuji a požaduji rovnoprávnost. Na vašich stránkách jsem narazila v jednom článku na výraz "feminacistka", myslím, že celkem sedí. Tyto "feminacistky" degradují hlavně nás ženy na úroveň pomstychtivých sobeckých bytostí, dle mých zkušeností by ale hlavně tyto ženy bez mužů dlouho na světě nevydržely (už jen třeba proto, že by jim neměl kdo odnést kabelku...). Nejhorší je jejich angažovanost při rozvodových tahanicích a soudních přích o svěřování dětí do péče rodičů a jejich úpravách. Řadím k nim lékařku i jí doporučenou psycholožku. Ani jednu z těchto žen nezajímá dítě jako takové, starají se jen o chudinku mámu. Protože jen žena může být ponížena, zbita a určitě by nikdy nelhala. To, že se stačí kolikrát jen zamyslet, trošku zapátrat v historii případu a pít se po opravdových příčinách některých situací, nechat mluvit dítě, bez zásahu matky, nebo položit docela nezáludnou otázku - zda by dítě chtělo za otcem?

Z vašich stránek jsem vycítila i trpkost a rozčarování některých mužů a nedivím se. Musí to vypadat jako spiknutí žen proti mužům. Není. Nevěřte tomu a nestávejte se stejnými bestii. V tom kolotoči, který tyto ženy rozpoutávají, už dávno jim nejde o dítě. Jde jim jen o to dokázat si, že opět jednoho chlapa položí na lopatky, že mohou, že na to mají, že ať už udělal cokoli, teď za to bude trpce platit. Je jim jedno, že učí dítě lhát a podvádět. Možná se po letech budou i divit, kde se to v tom dítěti bere? Ale viník je zřejmý, hodí se to na nepřítomného otce. Je jim úplně jedno, že to dítě bude vyrůstat jako dítě vyvrhele. Že si toto stigma ponese celý život a dá mu to vychutnat i okolí (ve škole a později i v zaměstnání, protože tato šřavnatá soustíčka zůstávají v paměti hodně dlouho). Možná bude jen dalším kandidátem na televizní pořad typu "Pošta pro tebe", při horším scénáři je možností víc a možná si o něm jednou přečteme v černé kronice, ať už jako o aktérovi násilného činu, nebo jako o oběti sebevražedného pokusu....

Potřebovala jsem tento dopis napsat. Ráda bych pomohla jak svému bratrovi, tak i synovci, ale jsem jen teta. Je mi zle při pomyšlení na to, s čím se tak malé dítě musí vyrovnávat a musí tím procházet, kdy je nucen o otci, ke kterému má velmi kladný vztah, vyprávět obludné historky, které mu vnucuje matka. Došlo už totiž i k situaci, kdy bratr šel na sociálku a jeho bývalá seděla s malým uvnitř. Přes dveře slyšel, jak jeho malý syn vyprávěl, jak ho táta bije a týrá. Po zaklepání byl sociální pracovník pozván dovnitř, čemuž se jeho ex slovně bránila, sedl si a týraný syn se mu s radostí vrhl na klín a začal svému tyranskému otci s radostí vyprávět, co zažil.

Jako žena a matka si nedovedu představit, že bych podobnou situaci připravila svým dětem. Že bych je nechala vyrůstat ve lži a nenávisti k vlastnímu otci, nechala je vyrovnávat se s nenávistí a nutila je nenávidět, lhát.

Snad bych jen dodala, že úmyslně vynechávám místa i jména aktérů tohoto příběhu. Bratrův příběh ještě neskončil a asi ani hned tak neskončí. Každopádně fandím všem tátům a mámám, kteří se dokážou domluvit a neničit své děti jen

kvůli pomstě na bývalém partnerovi, a fandím i všem rozumným bytostem, které věří, že lidé nejsou buď jen špatní anebo dobří. Fandím i vám, protože děláte moc prospěšnou práci. A dovolím si požádat, držte palce mému synovci a taky jeho tátovi, ať se jejich situace zlepší.

Matky, krad'te!

Ing. Aleš Krejčí

Každý člověk může mít ve svém životě světlý okamžik, kdy se snaží předat světu svojí životní moudrost. Například i kontroverzní Julius Fučík předal národu památnou větu: „*Lidé, bděte!*“ s kterou se dá ztotožnit a přijmout jí jako konstruktivní poselství.

V některých případech však snaha předat světu svojí životní moudrost může být považována za výsledek temného okamžiku vypovídajícího. Je-li to navíc opatrovnická soudkyně, může se zapsat do historie jako autorka poselství destruktivního, které ve stručnosti zní: „*Matky, krad'te!*“. Toto poselství se dá rozepsat i ve smyslu:

„Když dřív ukradne děti matka, je lepší rodič!“

V kauze dětí Krejčových stojí opatrovnická soudkyně Okresního soudu v Kolíně, podobně jako 92 % jejích opatrovnických kolegyň, před úkolem zbavit děti Krejčovy výchovného vlivu otce, ale pokud možno takovým způsobem, aby to nevypadalo jako diskriminace, protože otec se netají svým zájmem o výchovu svých dětí a snaží se informovat širokou veřejnost. Proto již druhé jednání ve věci vykazovalo řadu nadstandardních prvků, mezi než patří povolení pořizovat obrazový záznam, překvapivě velký prostor v délce skoro pěti hodin pro vyjádření obou stran a příslib dalšího pokračování, ne zcela nekorektní jednání soudkyně a účast široké veřejnosti a medií.

Přesto pozorný návštěvník jednání mohl postřehnout jasný názor soudkyně sdělený mezi větami a samozřejmě nezaprotokolovaný: „...*když tady budeme dávat spoustu otázek do minulosti, co bylo a jak bylo, ale musíme skutečně vycházet z toho, co je pro ty děti nejlepší a nejvhodnější v současné době. A navíc jako ještě další věc, proto co hovoří proti střídavé výchově, i když jak říkám, rozhodující je vzdálenost z místa bydliště a věk dětí a zejména tady to, že chlapec navštěvuje první třídu a domnívám se, že pro něj by nebylo vhodné ani možné, reálné, aby dál navštěvoval dvě školy. To jsou takové závažné argumenty, proti kterým si myslím neobstojí žádné další argumenty. Protože*

jednáme právě v zájmu dětí a proto v zájmu dětí by mělo být co nejdříve rozhodnuto, když to řízení bylo zahájeno v Brně v březnu..“

Pomineme-li falešný zájem rychle rozhodnout, když řízení bylo zahájeno v únoru 2009 a skoro rok nechtěly české opatrovnické soudkyně vypsát jediné jednání (kromě zamítání jednoho návrhu otce za druhým), tedy v době, kdy obě děti Krejčovy nebyly školou povinné a střídavé péči nebránilo nic víc než slaboduchost matky, nedá se s tímto názorem soudkyně souhlasit také z toho důvodu, že právě pouze odpovědi na otázky do minulosti mohou řádně objasnit, který z rodičů je pro svěřeni dětí do výlučné péče vhodnější. Rozhodně to není rodič, který z důvodu odmítání střídavé péče unese děti do azyláku a poté bojkotuje jakoukoliv snahu o rozšíření kontaktu dětí s jejich druhým rodičem zneužívajíc tak totalitní pověřivosti soudkyní v nereformované justici, byť by to rozšíření styku bylo jen o hodinu, jak je doloženo zápisem z jednání komise OSPOD. Patologii situace umocňuje prohlášení matky: *„Manžel, do pěti let Tě vymažu dětem z paměti!“*, které se táhne jako dlouhá stříbrná nit celým sporem už od prvních okamžiků

Zajímavým a typickým momentem celé kauzy je právě skutečnost, že změna výchovného prostředí dětí nastala jejich únosem matkou do účelového azyláku a po vydání předběžného opatření do bydliště prarodičů matky. Otec se prakticky od 16.3.2009 domáhal rozšíření styku s dětmi Krejčovými, ale soudkyněmi mu toto bylo vytrvale zamítáno s odůvodněním, že *navrhované rozšíření styku dětí s otcem je zcela neadekvátní účelu předběžného opatření a svým rozsahem a charakterem se blíží rozhodnutí ve věci samé, když předběžné opatření nemůže v žádném případě rozhodnutí ve věci samé nahrazovat.*

Jinými slovy, soudkyně samy zorganizovaly výchovné prostředí dětí Krejčových takové jaké je v současné době, tedy ve výlučné péči matky a je tedy šokující, že právě na tento stav navozený předběžným opatřením se chce soudkyně odvolávat a považovat v řízení o svěřeni nezletilých dětí do výchovy a péče za výchozí.

Zvu tímto širokou veřejnost na další jednání, zvláště slaboduché matky v rozvodovém řízení, aby se přesvědčily na vlastní oči a zbavily pochybností o jednoduchosti pomsty svým bývalým partnerům přes vlastní děti a bez ohledu na následky, které to na dětské psychice zanechá.

„Matky, kradte děti, o zbytek se postarají opatrovnické soudkyně!“

Pohádka o střídavce

Ing. Martin Lukeš

Moje vyprávění by snad někomu mohlo připomenout pohádku. Začalo velkou láskou s jednou spanilou princeznou, hemží se to v něm čarodějnicemi a objeví se i jedna dobrá víla. Ale pohádka to opravdu není. Je to jen obyčejný příběh ze života.

Tak jako i mnoho dalších mužů – otců jsem se i já dostal do situace, kdy jsem byl bez vlastní příčiny postaven před krutý fakt – žena mi oznámila, že i s osmiměsíčním synem odchází. Náhle, bez varování, ze dne na den. Důvod? Prozaický, "někoho potkala". Předemnou byla zcela nová budoucnost - šedivá, nejasná, prázdná. Na první pohled.

Naštěstí jsem sice nebyl v roli otce, kterého matka doslova odřízne od dítěte a snaží se jeho roli v životě potomka minimalizovat, i přesto se mi hlavou honily všelijaké myšlenky. Žena mi slibovala možnost častého kontaktu se synem, zasvěceně vyprávěla o tom, že si je vědoma mé role v jeho životě, a tak dále. Ale věřte osobě, která bez mrknutí oka celé vánoční svátky (první v životě našeho Prdolký) hrála roli pozorné ženušky a maminky, přitom byla duchem někde úplně jinde. Takové osobě již nelze věřit ani nos mezi očima. Chtěl jsem, abych v porozvodové situaci měl hlavní slovo já, aby to byla ona, kdo se přizpůsobí. Domníval jsem se, odpovídaje v tu chvíli ukázkovému hloupému Honzovi, že právo určit budoucnost syna je na mé straně. První co mě v tu chvíli napadlo, byla střídavá výchova. Proč ne, v práci půjdu na zkrácený úvazek (projednal jsem a bez problémů by to šlo) a budeme se starat každý půl týdne, hezky rovným dílem. Prakticky tomu nebránilo vůbec nic, o syna jsem se dokázal starat bez "dozoru" manželky už od narození, kojený dávno nebyl, neviděl jsem překážku. Toto uspořádání jsem chtěl mít posvěcené soudem, a to i přes to, že s tím manželka nesouhlasila a měla trochu jinou představu.

Po zorientování se v problematice a nabytí zkušeností z diskuzí ze stránek zaměřených na nesnáze otců při porozvodové péči jsem pochopil poměrně zásadní roli účastníka opatrovnických řízení, a to OSPOD. A tak jsem, hnán v té době pořád dosti naivní myšlenkou o spravedlnosti, zamířil na ten svůj, do jehož působnosti bych vzhledem k trvalému bydlišti patřil. Dodnes volám: díky za to, že se žena odstěhovala dříve, než došlo k řízení, protože tahle sociálka by tu naši výslednou dohodu, se kterou jsme k soudu nakonec šli, asi solidně rozcupovala.

Po e-mailové komunikaci s vedoucí oddělení jsem byl odkázán na konkrétní pracovníci, říkejme jí pro potřeby vyprávění třeba Jaruška. Po příchodu jsem tedy Jarušce, pod pláštíkem slušného oblečení i vizáže skrývající se cca padesátileté ježibabě, vyložil svůj příběh s patřičným důrazem na fakt, že na situaci nemám sebemenší vinu. A pak jsem už jen napjatě čekal, co se dozvím.

První, co jsem uslyšel, bylo, ať zapomenu na jakkoli formálně potvrzenou střídavou péči (moc bych za to nedal, že při vyslovení dvousloví "střídavá péče" se mírně otřásla i se židlí). Na dítě v takto malém věku vám střídavou péči nedá žádný soud, to jste se zbláznil, mlela Jaruška. A nespokojila se pouze s tím, od začátku nedokázala pochopit a přijmout ani fakt, že jsem s manželkou předběžně domluven na uspořádání, kdy mám syna na starosti téměř každý víkend. Tuto skutečnost zcela pomíjela a její snahou bylo přemluvit mě k tzv. "širokému styku", v jejím případě myšleno klasické uspořádání víkend 1x za 14 dní plus nějaký ten den v týdnu. Na mou námitku, že díky vzdálenosti mezi oběma bydlišti (cca 100 km) a faktu že jsem zaměstnán a opravdu nemohu podnikat pravidelné cesty v týdnu za synem, jen podotkla, ať se tedy odstěhuji za ním. Přesně pro tuhle informaci jsem tam přeci šel, to dá rozum. Chvillemi jsem si připadal jako ve zlém snu a pomalu očekával, kdy mě ta příjemná žena vyzve, abych se posadil na lopatu.

Má zoufalost dostoupila vrcholu v okamžiku, kdy jsem se Jarušce svěřil se svojí obavou, že při realizaci jí navrhovaného uspořádání dojde k zásadnímu zpřetrhání vazeb se synem, vzhledem k radikálnímu omezení mé přítomnosti v jeho životě a zároveň jeho nízkému věku. Jaruščina reakce na tuto větu totiž spočívala v pokrčení ramen a výroku, který mi dodnes jako memento zní v uších: ano, to je docela možné. Jaruška vida, že s mou neústupností sama zmůže jen málo, jala se pozvat kolegyni podobného smýšlení. A tato další sympatická dáma zapůsobila jako pověstná třešnička na dortu. Malé dítě patří k matce, MUSÍ s ní být co nejvíce, to je ta biologie, mají nenarušitelný vztah, to by pak to dítě na tom bylo špatně, to vám potvrdí každé dětské psycholog..... chrčila na mě své odborné poznatky nabyté dlouholetou praxí.

To už bylo moc i na mou klidnou povahu, zvedl jsem se a rozloučil slovy: moc vám tedy děkuji, nashledanou a odcházel jako zbitý pes. Moje přirozené uvažování mi neustále opakovalo, že tohle není možné, že ty ženské se snad zbláznily, přeci vím jak je syn šťastný a směje se na mě, když přijdu domů z práce, že když je se mnou sám bez mámy, tak nijak nestrádá. Ale zase, na druhou stranu, na tom OSPODu tomu přeci rozumí, tak sakra co mám dělat. V ten samý den jsem se ale shodou okolností začel do díla poměrně známé autorky v oboru dětské psychologie, doktorky Špaňhelové. Publikace nesouvisela přímo s problematikou porozvodové péče, ale našel jsem v ní odkaz na stránky paní doktorky a rozhodl se, že si u ní domluvím konzultaci a ujistím se, jak je to doopravdy s těmi názory odborníků.

Pokud bych úřednicím ze sociálky přisoudil pohádkovou roli ježibab, tak PhDr. Špaňhelová hraje v tomto mém příběhu jednoznačně roli dobré víly. Během hodinového povídání u čaje jsem jí postupně převyprávěl svojí story a poté už si s ní jen vyměňoval souhlasné názory. Paní doktorka jednoznačně potvrdila mou snahu zachovat si se synem úzký a častý kontakt, neboť právě v tomto věku potřebuje dítě rozvíjet vztah k nejbližším osobám, tedy rodičům. Dozvěděl jsem se, že pokud byl syn zvyklý být se mnou ve stálém kontaktu, bylo by pro něj velmi na škodu, kdyby tato zaběhlá zvyklost zničehonic skončila, že jakékoliv výrazné omezení našeho vztahu by pro něj mělo neblahé důsledky v psychickém vývoji – přesně jak jsem se snažil sdělit úděsně nechápajícím úřednicím ze sociálky. Rozhodně odmítla bláznivou teorii o nenarušitelném vztahu matky a dítěte, v

jehož zájmu je nutno odepsat otce z výchovy a přisoudit mu roli jakéhosi občasného společníka pro zábavu jednou za 14 dní, a to zejména právě platí u dítěte nízkého věku, které si vazby na nejbližší stále utváří.

Zásadní byl i rozdíl v tom, že se zajímala o podrobnosti celého případu, o můj vztah k synovi, jak jsem se o něj doposavad staral, chtěla vědět jak bych jeho osobnost já sám charakterizoval atd.. Prostě přístup skutečného odborníka, který má snahu pochopit a pomoci a nevynáší unáhlené soudy na základě nesmyslných dogmat bez špetky empatie vůči osobě, která si jde v zoufalé životní situaci pro radu. Od paní doktorky jsem odcházel jako znovuzrozený, politý živou vodou. Potvrdil jsem si, že snahou vídat syna co nejvíce mu rozhodně neuškodím, naopak. A stejně tak jsem si uvědomil, že na sociálkách opravdu občas trůní staré struktury bez patřičného vzdělání, fundovanosti v oboru a bazálního lidského soucitu.

Pokud mám na závěr stručně shrnout postoje obou navštívených "institucí", vidím to asi takto (podotýkám, jedná se o zkušenost s jedním OSPODem, nechci paušalizovat):

OSPOD – bezmyšlenkovitá úporná snaha omezit můj kontakt se synem na "povinné minimum", smyšlené argumenty ve prospěch matky a proti zájmu dítěte, neprofesionalita, nevzdělanost

Dětská psycholožka – snaha pochopit všechny aspekty situace, nabídnout co nejméně konfliktní řešení ve prospěch dítěte, evidentní fundovanost, empatie vůči klientovi

Jako běžný občan a plátcе daní se proto nemohu nezeptat – jak je možné, že instituce, kterou si platím ze svých daní a která má hájit práva mého dítěte, má zcela jiné názory než zkušený dětský psycholog? Ale tak diametrálně odlišné, že z toho jde až strach. Kde úřednice berou svá moudra, jak jen vůbec mohou zastávat tak neprofesionální a mylná stanoviska? Vždyť ovlivňují životy tolika lidí a to mnohdy zásadně. Věřím, že ne každý OSPOD je takový, ale ten kde jsem byl já, by mohl sloužit jako etalon neprofesionality a úděsné povrchnosti.

Takže rada na závěr pro všechny táty a apel na úřednice ze sociálek – pokud se dobrý a zodpovědný otec dokázal starat o své dítě před rozchodem rodičů, co mu brání činit tak nadále i bez přítomnosti matky? Věk dítěte, jeho potřeby? Je snad složitější přebalit plínku než naučit číst? Nebrání tomu nic, jen zlovůle některých samozvaných "odbornic" domnívajících se, že jen ony znají recept na životní štěstí dítěte. Dítěte, které přitom vůbec neznají, v životě ho neviděly, nestaraly se o něj ani minutu, neviděly jeho první úsměv, neví jak utišit jeho pláč, neprobděly ani minutu z mnoha nocí, kdy ho trápili rostoucí zoubky nebo "prdíky". Ne, vážené, ať se vám to líbí nebo ne, tak táta je pro dítě důležitý stejně jako jeho máma, a to již od malého věku. A pokud dokáže uspokojit všechny jeho potřeby a dítě s ním nikterak nestrádá, není absolutně důvod stavět jim do jejich vztahu vynucené překážky. Nakonec již téměř rok trvající reálná situace v podobě mého případu mě v tom jasně utvrzuje.

Můj příběh má zatím poklidné trvání, soudem potvrzená střídavka sice opravdu nakonec nevyšla, ale dosáhl jsem velmi častého kontaktu se synem a skutečně mohu dámy z oné sociálky ujistit, že na něm opakovaná dlouhodobější nepřítomnost matky nezanechává sebemenší negativní vliv. Můj kluk je šťastný a spokojený, když je se mnou, a stejné pocity prožívám v jeho přítomnosti i já. Jedno vím jistě – dát tenkrát na názory "zasvěcených" dam, tak můj úžasný syn de facto přišel o tátu. Každý jeho veselý výkřik, kdykoliv mě spatří, nebo krásně uslintaná pusa na dobrou noc mě přesvědčí, že jsem se vydal správnou cestou. A že z ní za žádných okolností neuhnu.

Střídavá péče očima dítěte

Kristýna Fialová

Střídavá péče, nebo ne? Tohle je otázka, kterou si klade asi každý rozvedený pár. Víte, nejlepší je podívat se na to ze strany dítěte, uvědomit si, co je pro něho vlastně nejlepší a podle téhle myšlenky si teprve odpovědět.

Je mi 16 let. Rodiče se rozvedli, když mi byly 3 roky. Každý si našel jiného partnera, ale zbývala otázka, co se mnou? Můžu rozhodně říct, že každý z rodičů pro mě chtěl vždy to nejlepší. Jenže nastal okamžik, kdy se o mě začali přetahovat a vrývat mi do hlavy, že to vlastně on je pro mě ten lepší. Začali mě rozmazlovat. Nakonec se dohodli, že budu u matky 20 dní, u otce 10 dní.

Zkrátka, měla jsem štěstí, že i po rozvodu a řekla bych nesnesitelných hádkách spolu moji rodiče nadále komunikovali jako normální lidé. Domluvili se na všech důležitých a potřebných věcech. Takhle to bylo do mých 15 let, kdy jsem začala mít pocit, že o takových věcech mám právo rozhodovat sama. Od nového roku jsem u otce stejně jako u matky. Opět se rodiče s klidem a s rozumem dohodli. Proč? Protože chtěli, abych se měla opravdu nejlépe a měla věci tak, jak opravdu chci.

Proto bych vám, kteří bojujete o to mít dítě pouze ve své péči, chtěla vzkázat: Zamyslete se nad sebou a položte si otázku, co je vlastně nejpřínosnější a nejlepší pro vaše dítě. Střídavá péče má spoustu výhod, například mám náhled do dvou rodin najednou. Můžu si vzít ponaučení i příklady vedení domácnosti do života. Vždy jsem se přizpůsobila novému kolektivu. Ale nejdůležitější je, že mám tátu i mámu, na které se můžu kdykoliv obrátit.

Rozvodový advokát – přízrak dob minulých

Ing. Aleš Hodina

Potkal jsem se nedávno s jedním advokátem. Hned na úvod se mi nezapomněl pochlubit, že advokáta dělá už přes 30 let. Ani nemusel. Z toho, kde se zastavilo jeho myšlení, by to poznal asi každý.

Ptal se mne na můj boj o syna. Říkám, že bych ho chtěl do výlučné nebo střídavé péče. *"Tak na střídavku rovnou zapomeňte,"* poučuje mne. *"Střídavá péče je nesmysl, který sem přišel odněkud ze Skandinávie. Já vím, je to v zákoně, ale je to mrtvě narozené dítě."*

"A výlučná péče? Jestli matka není narkomanka nebo prostitutka, nemáte vůbec šanci." Připomínám, že ani já nejsem narkoman či prostitut. *Marně. "Nejlepší bude, když nebudete matku provokovat. Abyste aspoň měl se synem nějaký styk. Jo, až mu bude takových jedenáct, můžete si požádat o změnu výchovy."*

"Dobře," povídám, *"ale do té doby ho bude vychovávat matka, která mu rozbila rodinu. Bude se učit její vzorce chování. A může ho proti mně i popouzet, takže v jedenácti ke mně nebude chtít."* Na to už odpovědět nedokázal.

Samozřejmě, že jsem si pomyslel své. Co ale takový nešťastný tatínek, kterému manželka právě vybilila byt a unesla děti? Jak na něj takové "rady" zapůsobí? Spousta tátů se pak ani nesnaží získat děti do péče. Podobní "odborníci" jim vysvětlí, že nemají šanci. A pak se řekne, že muži nemají o děti zájem.

Tátové, nevěřte jim. Jste rodiči stejně jako mámy. A advokáty si dobře vybírejte.

Vzkaz pro ženy - matky

Adriana Kazíková

Možná už většina z Vás slyšela o Lize Otců (*slovenské sdružení - pozn. překl.*), nebo se právě možná dozvídáte, jako jsem se to dozvěděla před pár dny já prostřednictvím jedné známé a ta mi doporučila svého známého, ale to je teď nepodstatné...

Co sleduji tou zmínkou? Jen tolik, že asi nevíte, co ta Liga Otců je, ale jsou tam lidé - otcové, kteří bojují za svá práva a hlavně práva našich ratolestí! Stojím za těmito lidmi, neboť vsuktu vím, co prožívají, když nemohou být se svými dětičkami, tak jako nemohu být ani já jako matka se svou milovanou dcerkou!

Je mi skutečně jedno, jestli se některá z Vás, co si toto přečte, urazí! Ale je smutné, jak dokáží být "hnusné" některé MATKY - ženy a očerňují své ex-partnery a hlavně otce svých dětí, před svými dětmi ony samy!!!

Ani jedna z Vás si vůbec neuvědomuje, jaké je bolestivé to Vaše chování a jak to ubližuje vedle dětí i otcům! Jsou to také jen citlivé lidské bytosti a ne hadrové panenky! Velmi mnoho žen využívá své dítě jen pro POMSTU, což je velmi smutné! Proč? Proč by také otec nemohl mít stejné právo na výchovu dítěte jako matka? V čem jsou ti otcové z Ligy Otců jiní? Asi v tom, že jsou citliví a dokáží milovat své děti "navzdory všemu", stejně jako my?!!

Já jsem přišla o svou dcerku "podvodem" paradoxně jejího otce, mého ex-manžela! Podvodem, když jsem chtěla být "hodná", vycházet vstříc a v dobré vůli, protože vím, že moje dítě otce potřebuje! Zřekla jsem se dokonce nároku na výživné, jen aby byl KLID, a namísto toho jsem bez účasti svědků podepsala o tom i jeho dokument! Jaký OMYL, když zfalšoval moje DOBRO za ještě větší ZLO. Nejhorší řešení pro dítě, aby vyrůstalo bez vlastní matky.. Proto si velmi vážím každého otce v Lize Otců a pevně věřím, že je v nich jen to DOBRO, jaké je i ve mně. "Dobro", ale už ne naivita, a bude také jednou v mém dítěti, které NALÉHAVĚ potřebuje přítomnost vlastní matky, MĚ!

Krvácí mi srdce, jako matce, jako ženě, jako "té slabší polovičce", když vidím kolem tu zlovůli paradoxně NÁS ŽEN - MATEK, co mají jít dobrým příkladem hlavně DOBREM!

Moje Saška má 5 let. Soudím se už třetí rok. Nejsem tak zlá jako VY všechny podobné ŠPATNÉ MÁMY. JSEM a chci být DOBROU mámou a nevzdám se. Nepřestanu doufat, dokud dcerka nebude v mé péči. Ex - manžel mi ji prostě ukradl a zfalšoval, co se jen zfalšovat dalo! Avšak až ji jednou určitě budu mít, vzhledem k tomu, že dcerka má PRÁVO NA LÁSKU i od něj, tak mu nebudu bránit ve styku, jako on brání teď mně!

Nemám to v úmyslu, neboť já velmi dobře vím, jak to bolí, když víte, že máte dítě a nemůžete jej S LÁSKOU vychovávat! Zkuste si většina z Vás uvědomit, jaké by to bylo, kdyby to bylo opačně a VY zažívaly to, co tito dobří otcové z Ligy Otců ...

Já to zažívám a řeknu Vám, že to velmi bolí... Není dne, kdy bych na svou Sašku nemyslela...!

Chvála bohu za Ligu Otců, kde nejsem sama jako matka! Díky jim vyšel už i zákon o střídavé péči o děti po rozvodu. Děkuji nejen za sebe, ale i za všechny děti na Slovensku. Jen strašně strašná škoda, že naše soudy to berou jako nepodstatnou věc a posílají nás a hlavně děti "klepat" na různé další dveře bez jejich autoritativního a nestranného rozhodnutí. Čeho se soudy bojí? Že dítě potřebuje oba rodiče? Myslím, že proto nařizují psychologické vyšetření, což je někdy i dost zbytečné! Mají rozhodnout urychleně ve prospěch dítěte a každý soudce studoval i lidskou psychologii a mohl by se rozhodnout rychleji než rychle! Někdy jde o čas. O přesně ten drahocenný čas, kdy dítě ztrácí kontakt během soudních průtahů a druhá strana rodičovstva si tehdy myslí, že už vyhrála! Ne, dítě v tomto případě prohrává na celé čáře, když jeden z rodičů má pocit, že vyhrál!

Vidíte, ženy, co dokážou udělat pro svá práva otcové?

Založili si Ligu otců, což je velmi krásné, protože my ženy jsme někdy "nuly" a nespojíme své hlavy a nevytvoříme nic, většina z nás jen dokáže ubližovat a trpí tím pouze naše děti!

V Lize Otců se setkávají lidé se skutečnými a smutnými příběhy... znám pár a svírá se mi hrud' z toho, jaké dokážou být matky těch dětí zákeřné k jejich tatínkům! Já osobně nepochopím, co tím ta každá žena ("také matka" jako já) sleduje? Co si tím chce každá dokázat, že brání styku dítěte s otcem? Jediné, co tím každá dokáže, je, že se jí děti po čase odcizí, a to jen kvůli jejich nesmyslné pomstě!

Za takové matky se já jen stydím!

Co bych já dala za to, abych měla dcerku u sebe a abych se těšila z toho, jak roste, a společně s jejím tatínkem bychom probírali její zájmy, byť i jen jako kamarádi! Takže maminy, ženy, přestaňte ubližovat otcům našich dětí, a také otče mé dcerky, přestaňte ubližovat ty mně! Bolí to!

Proč netvoříme celek? Proč se dělíme na dvě skupiny: muži-otcové, matky-ženy? Proč v naší společnosti nedokážeme být adekvátními rodiči, když už přestáváme být lidmi? Pokud to takto půjde dál, tak se opravdu přestanou rodit i děti, protože se budoucí otcové vylekají, že jim budou odcizeny jejich ratolesti! Když náhodou nevyjde ne rodina jako buňka společnosti, ale obyčejný a přitom krásný cit jménem "lásky"?

Kdyby některá z Vás chtěla slyšet můj smutný příběh, jak mi otec našeho dítěte doslova vytrhl a ukradl dítě, jsem Vám k dispozici! Stejně jako jsem i pro ty všechny správné otce v našem občanském sdružení LIGA OTCŮ, do kterého se

hlásím s hrdostí i já jako matka a v první řadě jako rodič! Je jedno, jakého jsem pohlaví, stejně jako mi je jedno, jaké pohlaví má moje dítě!

RODIČ – DÍTĚ – RODIČ

Proto jsou bolestivé příběhy tisíců otců na Slovensku, za kterými stojím a podporuji v Lize Otců hlavně zájem dítěte! Každého, nejen svého! Ani za to nemohou, jaké mají rodiče. Ony se na svět neprosily, ale jsou tady a je třeba je MILOVAT stejnou měrou, neboť každé dítě potřebuje lásku od obou!

Takže si zkusme samy uvědomit, jaké chyby se dělají a jak se tím ubližuje našim dětem! Jen mě prosím neberte, hlavně VY, ŽENY, MÁMY, MAMINKY, že stojím pouze na straně mužů - otců! Já jsem za stejná práva DÍTĚTE na oba rodiče!

Bohužel naše soudnictví a sociální kurately někdy ani nemají tušení, co prožívá naše nitro, když nám svým chováním ukřivdí a nedají šanci na lásku dětem! Jsme v Evropské unii a je smutné, že u nás v našem krásném malém Slovensku se všichni tváří, že neexistuje rovnost pohlaví. A my ženy jsme paradoxně těmi slabšími, nebo naopak? Odpověď ať si dá každá z nás sama..

Ani jeden z rodičů by neměl přijít o výchovu svého dítěte! Tak to cítím já a mé srdce...

Střídavá péče dětem nevadí

Petr Cihlář

Na téma střídavé péče se v české společnosti v poslední době čím dál více hovoří. Stejně, jako v případě naší podivné privatizace a éry vlády průměrných ekonomů rádooby světového formátu, jdeme navzdory zkušenějšímu světu, jeho vzoru a radám svou vlastní cestou, abychom pak zjistili, že je to všechno jeden velký omyl, oklika nebo zlodějna.

Střídavá péče se u nás prosazuje váhavě a pomalu. Přitom je dávno prokázáno mnoha studiemi i zkušeností několika desetiletí fungování v zahraničí, že je střídavá péče (zvaná střídavka, anglicky shared custody) nejlepší forma uspořádání rodinných vztahů v případě, kde není možné společné soužití otce, matky a dětí. Střídavá péče znamená, že je dítě střídavě stejný čas u otce a u matky. Je totiž pokračováním rodiny, zachováním důležitého mužského i ženského vzoru ve výchově dětí a výrazným usnadněním péče o ně. V zahraničí je proto mnohem rozšířenější a využívanější, než v této oblasti zaostalé České republice. Zde zatím objevujeme jinde objevené.

Z pozice člověka, který již více než tři roky formou střídavky o šestiletého syna pečuje, si trůfám tvrdit, že malé děti se střídavou péčí žádné problémy nemají. Potvrzuji výsledky zahraničních studií. Aspoň prozatím se můj syn vyvíjí podle všeho zdravě, je bezproblémový, ví co má a váží si toho. Na otázku, jaká má doma zvířátka, odpovídá, že andulky a pejska. Neříká, že u tatínka andulky a u maminky psa. Také neřeší, u koho se mu líbí víc nebo koho má raději. Řešit to naštěstí nemusí a nechce. Nemusí srovnávat nesrovnatelné a lámat si hlavu, jestli je pro něj důležitější pravá ruka nebo levá noha. Oba údy jsou pro něj stejně důležité a žádný nechce postrádat stejně, jako nechce postrádat tatínka nebo maminku. U obou se mu líbí stejně a má oba stejně rád.

To, že se synovi ve střídavé péči daří a bez problému se na ni adaptoval, podtrhuje fakt, že střídavka byla nařízena proti vůli jeho matky, podle mého názoru stále bohužel zastávající názor, že dítě patří jen jí, ona jediná je oprávněná dítě vychovávat a určovat, jak často se bude vídat se svým otcem. Přesto se jí nepodařilo střídavou péčí během tří let zmařit. Můj případ je mediálně znám, dostávám se proto do kontaktu i s jinými rodiči se střídavou péčí. Nikdy jsem neslyšel, že by střídavá péče nefungovala. Několik kamarádek k ní bylo okolnostmi přinuceno, každá přiznává, že dětem střídání nečiní potíže. Ani tak zvané "stěhování", kdy si děti vlastně nic nestěhují (mají vše 2x) nebo dva trochu odlišné způsoby výchovy nejsou žádným problémem.

Myslím si, že ti, kdo střídavou péčí kritizují, s ní nemají žádnou osobní zkušenost. Tvrdím, že střídavá péče v naprosté většině případů (ne nutně všech) funguje a hodí se zejména u malých dětí, které si snáze zvykají. Střídavou péčí lze soudně nařídit a je to nutné udělat tam, kde by jeden z rodičů druhému rodiči v kontaktu s dítětem bránil a tím ohrožoval jeho zdravý vývoj. I nařízenou střídavou péčí lze za jistých zásad dodržovaných jednostranně jedním z rodičů praktikovat ke prospěchu dítěte.

Děti jsou na střídavou péči připraveny. Nepředstavuje pro ně žádný problém. Problémem je střídavá péče pouze pro některé nezralé rodiče, kteří se snaží druhého rodiče z výchovy svých dětí vyřadit. V případě zájmu obou výchovně způsobilých rodičů o dítě pečovat může být střídavá péče bez obav a průtahů soudně nařízena.

(Omluvte trochu osobní obsah, domnívám se, že bez osobní zkušenosti by závěry autora neměly dostatečnou váhu a oporu.)

Je tady něco, co vůbec nefunguje a nikdo to nechce řešit

Noemi Matějková

Skutečný příběh publikovaný v diplomové práci "Dnešní otec"

Tomáš, 31, stavbyvedoucí

Pan Tomáš svůj život bez váhání rozdělil na tři kapitoly podle tematické linie sledující vývoj jeho boje o syna. První období, než potkal svoji manželku a narodil se jim syn Jakub, měl bezstarostný život. Manželství „s tchyní“ jej nutilo jasně se vymezit směrem k synovi. A poté období nastartované zlomovým okamžikem odchodu syna z jeho života. Snaha pokračovat v linii vzájemného vztahu se synem se tak na pět let stala ústředním tématem jeho života. Síla jeho motivace se projevila ve schopnosti vystudovat dálkově práva. Rovněž postupné hledání partnerky bylo podbarveno vědomím prioritního vztahu k synovi.

Nasazení, se kterým se vrhl do boje nejen se systémem, ale také s rodinou, ho konfrontovalo s hodnotami, které dřív uznával. Sám vnímá ve svém aktérství pozitivní osobní hodnotový posun. Nesmírná vytrvalost v přesvědčování všech zúčastněných institucí ho po pětiletém boji přesto dovedla k relativnímu neúspěchu. Střídavá péče, o kterou stál, mu přidělena nebyla, se synem se může vídat jednou za 14 dní od středy do neděle, v druhém týdnu se vidí ve středu. Ironicky působící relativita takového výsledku je dána vynaloženým úsilím a nezískáním svého cíle, a přesto nadstandardní úpravou péče ve vztahu k otci. Dominantním prožitkem v této situaci tak zůstává bezmoc.

Jeho současné směřování je ve fázi „složení zbraní“, protože nechce, aby byl pětiletý syn celou situací i nadále poznamenáván. Po letech bojů znovu zakouší, co znamená volný víkend a rovněž se může věnovat své partnerce. Kurz dalšího vývoje vztahu se synem nechává rovněž na něm.

„No bezmoc, bezmoc, ale tím, že se budete soudit dál, tak to ublíží tomu klukovi holt. Můžu jen počkat do té doby, když se naštvě, nebo pojedě na tu sociálku a tam jim to prostě řekne. Jo, udržovat s ním hezkej vztah. A doufat, že se v té manipulaci, která tady je dokázaná, nepodaří vybudovat ten syndrom zavrženého rodiče, protože pak je to v pytlí.“

Vývoj partnerského vztahu

Svou bývalou manželku potkal pan Tomáš v práci. Jako dcera ředitele velké stavební firmy představovala „dobrou partii“. Při zpětném pohledu však vidí poměry, které u nich doma panovaly a které mu měly být varovným znamením. Tato „chybička“ mu tak natrvalo změnila život. Z odpovědnosti za svůj čin se rozhodně nevyvazuje a chce řešit následky a nevzdat se péče o svoje dítě.

„...nemělo to být. Vnímám to hrozně, protože... mám pocit, já bych to neměl říkat, ale udělal jsem chybu, která souvisí nebo souvisela s mojí tehdejší povahou, že jsem si ji vzal z toho důvodu, že její tatínek je ředitel, že to je dobrá partie.... Teď se za to stydím, protože teď už přemýšlím úplně jinak. Samozřejmě to neříkám, ale mám pocit, že jsem si to udělal sám, to všechno jsem si udělal sám.“

Jeho bývalá žena nikdy nebyla „dobrosrdečná osobnost“, okolní lidi u nich doma nazývali „poddanými“. Otec manželky měl pro vše finanční argumenty, doufal tak v přetvoření spravedlnosti ve svůj prospěch. Neváhal si najmout nejlepší právníky včetně Sokola a jiných, nabízet úplatky na sociálce. Matka manželky se s hodnotami svého manžela naprosto ztotožňovala a navíc zasahovala do vztahu své dcery a pana Tomáše. Na dovolenou jezdila s ní na jeho místě, dokonce chtěla jít místo něj k porodu.

„...tchyně měla dvě dcery a ta druhá se taky rozvedla kvůli tomu samému, ale v tom druhém případě, to je to o čem mluvím, ti měli dceru a ta už neví, kdo je její táta, protože ten to nedokázal dělat tímhle stylem jako já...“

Vliv manželčiny matky na jejich život byl silný, až neúnosný a podle slov pana Tomáše byl hlavním důvodem k rozchodu. V poradně mu doporučili se se situací smířit s tím, že jeho manželka je patologicky závislá na matce. Takový ženský tandem může mít vliv na jejich syna, toho se pan Tomáš obává.

„Jen doufám, ať to nepřenesete na toho Jakuba, ať je v životě samostatnej a je schopnej nějak v tom životě fungovat. Ona bez rodičů nedokáže žít. Ona byla zvyklá, že když byl problém, tak jí všechno koupili, vyřešili, zaplatili, takže ona bez nich není schopná žít. Ona není schopná si najít sama práci. Aby byl samostatnej, já mu nechci říkat, jak má žít, ale chci, aby si mohl vybrat, jak má žít... je tady spousta pohledů. Aby měl možnost výběru a aby nedopad' tak, jako oni.“

Zlomový okamžik

Nejhorším chvíle prožil, když mu odešel Jakub ze života. Ten moment v něm dozrálo rozhodnutí udělat vše pro to, aby ještě mohl zažít chvíle vzájemnosti a blízkosti.

„A bylo už večer, kdy toho bylo fakt moc. A já jsem seděl takhle v koutě u sebe v bytě. Bylo zhasnuto a nikdo tam nebyl. A já jsem seděl a brečel jsem tam... mně vadila ta absolutní bezmoc v tomhle systému tady v Čechách, protože vám tady nikdo nepomůže. A to je ten důvod, proč 50 % dětí nezná rok po rozvodu svého tatínka... Že tady není nikdo v tomhle systému, kdo by vám mohl pomoci. Že si můžete pomoci jenom sám a když si nedokážete pomoci sám, tak jste v pytlí.“

Zároveň kdykoli ho překážky srážely zpět, měl v sobě pevně okamžik, který uvedl jako nejkrásnější.

„...mně se podařilo po těch 3 měsících domoct toho, abych ho viděl. On byl u mně a přespával u mě první den. Já jsem mu čet' pohádku a on mi u toho takhle jezdil prstem po obličejí, po tvářích, po bradě, po nose... takhle... To byla chvíle,

kteřá byla strašně příjemná, bylo to takový zadostiučinění po těch třech měsících a hlavně ve mně vzbudila rozhodnutí udělat pro to cokoli, abych tuhle chvíli mohl ještě zažít. To je chvíle, kterou nikdy nezapomenu.“

V současné době se s manželkou o svého pětiletého syna soudí již čtyři roky. Mají za sebou desítky stání. Už první soud ale rozhodl u tři roky a tři měsíce starého dítěte na české poměry nebývale velkoryse. Panu Tomášovi byl přidělen styk od pátku do neděle. To naznačovalo další nadějný vývoj. Bývalá manželka se však odvolala a tam začalo dlouhé martyrium soudních přelíčení.

Vývoj vztahu k synovi a motivace pro jeho získání do střídavé péče

O svůj vztah k synovi musel bojovat od samého počátku, kdy jej u porodu chtěla vystřídat tchyně. Svoje místo ale nakonec vybojoval. Zásadní moment ve vztahu pana Tomáše a jeho syna je prožitek blízkosti. Ten se nedá nijak nasimulovat. Tento fakt je patrný ze situace uvedené výše, kdy pan Tomáš zakusil synovu bezprostřední náklonnost v podobě dětského prstíku kopírujícího obrysy jeho tváře.

Ze znaleckého posudku, který jsem měla k dispozici, jasně vyplývá, že syn Jakub (v době vyšetření 4 roky a 9 měsíců) má těsnější citový vztah k otci, představuje pro něj větší jistotu a autoritu. Nová partnerka a syn spolu přes krátkou známost vycházejí. V otázce ovlivnění Jakuba je konstatováno, že syn nepochybně matkou vůči otci ovlivněn je.

„Jakub u mámy brečí, že chce k tátovi. Už to není jen při tom předáváníí, už brečí i doma, že chce k tátovi. A ona ve svý dospělosti (trpký smích) to vykládá tak, že ho nechci, což se mi nelíbí, protože ten kluk mi vyčítá, když jsem u mě, že ho nechci. Ona to řeší tím, že mu vykládá, že ho nechci. Nikoho to nezajímá, nikoho.“

Téměř nadlidskou vytrvalost musí prokázat také při setkáních s lékaři syna. Manželka jej pochopitelně vyobrazí v nejhorších barvách, ale pan Tomáš se snaží i přes počáteční nedůvěru doktorů jejich náhled změnit. Jakmile se to podaří a oni jsou ochotni poskytnout mu informace o synovi, manželka syna přehlásí k jiné lékařce.

„...doktorka samozřejmě do zprávy napíše, co jí matka řekne. Extra ho nevyšetřuje. Včera teplotu měl, teď ji nemá, včera kašlal, teď nekašle... Vy jdete za doktorkou, vysvětlíte, o co jde, ukážete rozsudek. Doktorka je buď špatná nebo dobrá, že to buď pochopí, většinou to nepochopí napoprvý, tak to napíše znova, napotřetí už to prozkoumá, zjistí, že ten kluk nemocnej není, ale to tam musíte volat, bombardovat, ale tak napopátý dosáhnete toho, že už jí tu zprávu nenapíše. Tak ona se zvedne a jde k jiný doktorce.“

„Vy tam jdete a oni vás maj za úplnýho gaunera. Takže já jsem tam volal, a oni mi řekli, že tam vůbec nejsou. Pak mi řekli, že jsem dítěti ubližoval... řek jsem jim, co o mně víte?... teď ona kouká s otevřenou pusou a pochopí, že vám křivdila, takže se v ní něco hne.“

„Vidí, že s ním po zubařích chodím já, ona s ním k zubaři nejde. Viděla, že ta moje motivace není sebrat jí dítě a naštvat jí, ale ta motivace je se o to dítě postarat.“

Vzniklou situaci se pokoušeli řešit opakovaně nejen v poradně, ale také v Centru rodinné péče v Motole a pomocí profesionálních mediací. S každou institucí má pan Tomáš jinou zkušenost. Nejlépe hodnotil strukturovanost a zaměření na problém při mediacích.

„Já jsem se snažil o nějakou psychologickou pomoc, takže jsme chodili do manželský poradny... Měl jsem tam dohodnutou schůzku a ona nepřišla... tu zrušila taky, protože všude měla pocit, že je ta ukřivděná.“

„Dobrý zkušenosti s mediací jsem měl oproti nemocnicím, kde vás nechaj se profesionálně se hádat, dívaj se na to a občas vám to pískaj, abyste se nepřizabili. Ta mediace má udělanej systém, že to v podstatě rozškatlukujou problému do určitějch osmi třeba oddílů, to vám vyvěsej na papír na zdi a moc vám nedaj možnost se pohádat, protože jakmile začnete odbočovat, tak vám řeknou je to v tom tématu? My jsme tam byli čtyřikrát a my jsme se byli schopný dohodnout a my jsme opravdu extrém a nejsme se schopný dohodnout na ničem...“

Mediátorky přinesly konkrétní návrhy, vnesly do situace řád a v panu Tomášovi vzbudili po dlouhé době dojem, že mu někdo rozumí.

„...udělaly kalendář a vybarvily barvama rozsah styku, i když moje bejvalá žena argumentovala tím, že syn spí v nějakou dobu, ale ony jí argumentovaly tím, že se na něj může jít podívat, pohlídit ho, kdežto to já nemůžu atd. A v podstatě se to přesunulo mezi ty mediátorky a jí. Takže já jsem tam seděl netečně a neříkám, že by mi to nějak vadilo, já jsem byl konečně rád, že mě někdo chápe a že se to přeneslo někam jinam, že jsme si vyjasnili nějaký věci.“

I tento pokus skončil jako předchozí odchodem manželky.

„...když jsme se dostali do tý fáze, kdy jsme se hádali oni se mnou, teda oni s ní, tak ona odtamtud odešla pryč. Třeba v půlce tý mediace. Ale pozor, ona stála ta mediace 3000 na tři hodiny. Takže ona argumentovala tím, že už na to nemá peníze.“

Pan Tomáš poukazuje na paradox, kolem kterého se vleklé soudy točí. A sice, že i když existuje zákonná možnost mediaci nařídit, soudy ji nevyužijí a pak na základě svého rozhodnutí nenapomoci řešení argumentují tak, že střídavá péče není možná kvůli neschopnosti rodičů se dohodnout.

„Takže... rozumíte mi, co tím chci říct? Já jsem se snažil, aby ty konflikty nebyly a dítě mohlo mít to, co si samo přeje a soudkyně nejdřív zarazila mediaci a pak argumentovala tím, že jsou konflikty, a tak nemůže být střídavá péče. Já s tím neudělám... A když si přečtete ty papíry, tak tam je napsáno, že rodiče by na sobě měli pracovat a že by byla ideální ta střídavá péče pro to dítě, takže já jsem kopíroval to, co ty znalci řekli, ale ta soudkyně to zamítla. Neuděláte s tím nic.“

Rovněž mediálně známý soudní znalec se během soudu nepostavil za svoje výroky ve prospěch otce. Pana Tomáše to vedlo k jednoznačnému závěru.

„... a toho Humhala, to mě na něj zamrzelo, toho jsem se ptal a říkám mu u soudu, dal jsem mu otázku. Pane doktore, když vy tady mluvíte o tom, že tady jsou konflikty a kvůli těm konfliktům nemůže být střídavá péče, nemáte teda pocit, já tvrdím, že ty konflikty vyvolává matka a sociálka mi to potvrdila, nemáte pocit, že jste dal tady návod, do zletilosti syna dělejte bordel, maminko, protože pak se syn neuvidí s otcem tak, jak by chtěl? On na to „Já si to nemyslím“. Ale víc se k tomu nevyjadřoval. Ale já si myslím, že je to jasnej návod. Pokud ona nechce střídavou péči, tak ví, že když bude dělat bordel, tak střídavá péče nebude. Takže ona ho dělá. A ten kluk z toho zcvokne. Tady je to celý postavený, ten systém je postavenej úplně na hlavu. Každá právnička dneska, která zastupuje ženskou, jí řekne, „dělejte bordel“ a čím větší bordel budete dělat, tím míň se tatínek bude stýkat se synem nebo s dcerou.“

Očkování syna matkou vyplývá také ze znaleckého posudku, který vyznívá ve prospěch otce, jasně popisující manipulativní praktiky matky, kdy matka otce očerňuje i během vyšetření pro znalecký posudek, přesto na konečné rozhodnutí soudu nemají vliv.

„To tam je taky napsaný v závěru těch papírů... otázka, zda s tím klukem někdo manipuluje. Tam je daný, že s ním manipuluje víc matka nebo víceméně matka... Byl výslech, kde byl Jakub, já a ona a ona mě špinila před synem. Ale to je normální, ona mě má v telefonu uloženýho jako kretén, a to už se ví, ona to ukazovala i na sociálce, ale nikdo to neřeší.“

Posudek ředitelky školy, kamarádky jeho bývalé manželky, vyznívajících tak, že se o svého syna nezajímá, považuje pan Tomáš odůvodněně za zkreslený. Po osobní zkušenosti s ní se ve svém postoji ještě více utvrdil.

„A já jsem se ptal, co bych měl teda udělat proto, abyste napsala normální zprávu o tom, že se zajímám o to dítě? A ona mi říká, musel byste o víkendech sem jezdit na brigády se synem. Ale já ho nemám v péči, víte to? No jednou za 14 dní, tak byste ten víkend trávil tady a hrabali byste tady listí, opravovali plot.“

Řešení celospolečenské situace není možné uměle nařídit. Podle pana Tomáše se posun ve změně náhledu na problematiku vztahu matky a dítěte bude týkat celých generací. Cochemský model řešení situace vnímá pan Tomáš jako cestu vpřed, ale i v jeho prosazování je třeba nesmírné trpělivosti.

„Ani nejsem schopnej říct, jak to vyřešit, protože to ani vyřešit nejde. To nejde vyřešit systémem K213, ani nějakou globální změnou. To jde prostě vyřešit jen tak, jak se v týchle oblastech všechno řeší, malinkejma krůčkama, a strašně pomalu a strašně trpělivě.“

„Nezmění se to, to je třeba pomalu, generací, nikdo neudělá nějakou velkou komplexní změnu. Je tady moc lidí, který maj zájem na tom, aby se to neměnilo proti těm, který to chtěj měnit. Je tady spousta advokátů, který maj zájem na tom, aby to takhle fungovalo, je tady spousta psychologů, který maj zájem na tom, aby

to takhle fungovalo, je tady spousta soudců, který dohazují tu práci těm psychologům, těch spolků, který kolem toho mají práci... Kdyby to bylo tak, že se ta rodina za těch 14 dní u toho soudu dohodne, jak to bude, tak to fungovalo, to je ten cochemskej model.“

I přes všechna úskalí, která musel pan Tomáš překonat, dokáže uvažovat optimisticky.

„... změnil jsem priority, naučil jsem se trpělivosti, kterou jsem neměl, naučil jsem se věci dotáhnout do konce, naučil jsem se koukat na lidi úplně jinak, než jsem na ně koukal, byl jsem... dřív jsem byl pyšnej, s některýma lidma bych se vůbec nebavil, byl jsem namyšlenej.“

„Někdy si říkám, nemáte pocit, že některý věci v životě tak mají být? Nebo víte co, mám pocit, že mě tyhle věci posunuly někam, šel bych jinou cestou a šel bych špatnou cestou. Mám pocit, že všechno, co se v mém životě stalo, mělo nějaký smysl a že mě to někam posunulo, vždycky. Nebo u mě to aspoň tak je.“

Svou situaci shrnul pan Tomáš v několika větách, které ač jsou reálné, vyznívají nesmyslně a absurdně.

„Je tady něco blbě. Mně doktorka doporučila střídavou péči na základě té zprávy, kterou poslala k soudu. Doporučil ji znalecký posudek s výhradou, že by měla fungovat mediace. Já jsem ji chtěl a chtěl ji v tom znaleckém posudku syn. Jedinej papír, kterej byl proti střídavé péči, byla zpráva ze školky, kterou jsem vyvrátil zprávou český školní inspekce.“

Poselství životního příběhu pana Tomáše nutí k zamyšlení nad směřováním této celospolečenské problematiky. Jeho vyznění má k optimismu hodně daleko. Prožitek bezmoci našťěstí nezastřel veškeré oblasti jeho života. Ve všem dění vnímá smysl, vnímá svůj osobnostní těžce vykoupený růst. Jeho odvážné jednání, boj se zavedenými pořádky, je inspirativním během na dlouhou trať.

Nádor na mozku

Pavla Voráčová

Problémem justice a hlavně OSPOD je vliv několika desítek let učení feminismu a pokřiveného názoru, že když žena splní socialistický závazek porodit dítě, pak je jen na ní, jak s ním naloží. Otec je ten, kdo je tyranem, tím, kdo doma nic nedělá a je hoden v podstatě jen opovržení. Otec je od toho, aby je živil, vydělával peníze a do výchovy raději ať moc nemluví. Je to „jen“ chlap.

Po pravdě, teorii „je to jen chlap“ jsem byla nakloněna i já v mnoha ohledech. Ale jen do chvíle, kdy jsem viděla, jak můj bratr vzal své dítě do náručí. Jak ho později přebaloval, koupal, jak u něj seděl, když bylo nemocné. Posléze jak vařil sobě i svému i nevlastnímu dítěti, když manželka vařit odmítala. Jak s oběma dětmi jezdil na výlety. Na rodinné dovolené ne, protože manželka nechtěla.

Jak tušíte (a není to tak těžké) - nastal zlom. Manželství se rozpadlo. Není na mně, abych posoudila, kdo nesl větší vinu. Nicméně události nabraly rychlý spád ve chvíli, kdy nyní již bývalá manželka začala tvrdit, že o své dítě nikdy otec nejevil zájem (o nevlastním dítěti ani nemluvě), nikdy se o ně nestaral, ani je hmotně nezajišťoval. Všechno na světě musela chudinka dělat sama. A dokonce... jistě vás to překvapí... ji i děti celé manželství týral. Dokonce ji bil. A to i před dětmi.

Po všem, co jsem slyšela (většinou z doslechu), bych bratrovi ani kůrku chleba nepodala. Ostatně stejně jako mnoho z vás svým bratrům, synům, vnukům... Že lže, jsem věděla, ale stejně to důvěru a nejistotu mimoděk vyvolává. Ať chcete nebo ne, napadá vás... a co když je to pravda? I když to nahlas nikdy neřeknete. A i jen takovou myšlenku připustit, vás samotnou či samotného ve vlastních očích degraduje.

Je ale nutné si uvědomit, že všechny ženy, které se snaží takový dojem ve vás vyvolat, jsou skvělé herečky. Svoje metody mají promyšlené a naučené a mnohé (a to je nejhorší) je mají přirozeně v sobě. Proto byste se neměli lekat vlastních pocitů, nejistot. Důležité ale právě v této době je spolu komunikovat jako rodina. Jako rodiče-dítě, jako bratr-sestra. Otevřenost je v tomto směru důležitá. Nedávejte nikdy najevo, že byste postiženému tatínkovi nevěřili. Ujišťuji vás, že přijde chvíle, kdy druhá strana udělá nebo řekne něco, co všechny vaše nejistoty zažene. V mém případě to bylo tvrzení exmanželky, že bratr týral obě děti, a to hlavně psychicky. Věděla jsem a byla jsem svědkem toho, jak děti miluje, jak se o ně stará a jaký k němu mají vztah.

Psycholožka, se kterou jsem konzultovala osobně postup v otázce bratrova dítěte, jak se chovat, čeho se vyvarovat, aby se spor mezi rodiči dítěte dotkl co nejméně, ocenila, že bratr chce zachovat dítěti oba rodiče. Chodila jsem tam pochopitelně s ním. Všechny rady, které jsme dostali, jsme se snažili uplatňovat. Smutné je, že to byla jednostranná snaha. Pečlivě jsme se snažili vyhnout

jakémukoli zápornému ovlivňování dítěte proti matce. Naopak jsme se snažili i ve chvíli, kdy dítě viselo mně, dědečkovi, otci, nebo babičce na krku a nechtělo k mamince. Snažili jsme se vysvětlit, že maminka ho má taky ráda a vždycky jeho maminkou bude. Smutné bylo, že právě v tuto chvíli z dítěte začaly „padat perly“, jak se mluví v domácnosti maminky o otci. Jednou se mě k mému překvapení dítě zeptalo, co je to nádor na mozku. Vysvětlila jsem, co to je (adekvátně k věku), a zeptala jsem se, kde na svou otázku přišlo. Šokovala mě odpověď: „Máma říkala, že je táta blázen, že má nádor na mozku a je to ubožák.“ Takových zážitků bylo a je moc.

Moje rada: nikdy nezatahujte dítě do sporu, ač je to spor o ně. Učte ho, že má maminku i tatínka a oba je mají stejně rádi. Co si myslíte, je jiná věc. Nelžete. Má nárok na oba rodiče a to je to, co se mi na střídavce a její myšlence líbí. Samo si v dostatečně velkém věku rozhodne, zda má opravdu oba rodiče. Pokud byste dítě popouzeli proti druhému rodiči, budete si jen podřezávat vlastní větve. Automaticky bude dítě postiženého rodiče bránit. Jak studie, které jsem četla, tak konzultace s psychologem mě o tom přesvědčila - děti si pravdu uvědomují. I přes vymytí mozku, kterým mnohé matky operují velmi úspěšně, v dítěti, žel někdy hodně pozdě, ta pravda v nich hluboko zůstane. Vzpomínky jsou mocné a maminky si to neuvědomují. Pocítí to ve chvíli, kdy jim dospělé dítě řekne, že chce najít svého otce a zeptat se ho, proč s nimi není a proč se mu nikdy neozval. Nezávidím jim takovou konzultaci s minulostí. Děti nejsou hloupé. To jen maminky mají tendenci je podceňovat. Otcům nezbyvá v mnoha případech než v to věřit. Přesto je smutné, že takto narušené vztahy se těžko a pomalu léčí.

Závěrem bych chtěla říci, že je možná lépe problémům předcházet, a tudíž radím zvažovat výběr manželského partnera a rodiče svých dětí zodpovědně. Zamilovanost je krásná věc, ale jen na ní se trvalý vztah stavět nedá.

Střídavá péče po jednom roce

Jan Stach

Začátkem února jsem oslavil rok, kdy jsem získal své malé děti, Matěje, Danielu a Elišku, do střídavé péče. Předcházel tomu, jak už je v naší zemi zvykem, tuhý boj, který tentokrát měl pro děti dobrý konec.

Drama naší rodiny začalo v listopadu roku 2009, kdy manželka - po krátké krizi - nečekaně odešla i s dětmi ke svému příteli. Během pátečního dopoledne, když jsem byl v práci, vystěhovala kompletně prakticky veškeré vybavení dětí, odvezla rodinné auto a vybrala většinu peněz ze společného účtu. Napsala mi dopis, že až se uklidním, tak mi „s přítelem umožní děti vidat“... Zároveň podala žalobu na

svěření dětí do výhradní péče a žalobu na rozvod. Ještě jednou jsme se krátce sešli, kdy mi vnutila jakousi prozatímní dohodu, na základě které jsem měl děti každý čtvrtek odpoledne a každý druhý víkend.

Hned první pracovní den po stěhování jsem navštívil příslušnou sociální pracovníci, které jsem objasnil situaci a taky řekl, že budu chtít střídavou péči. Zároveň jsem ji pozval domů a ukázal vystěhovaný byt. Po dvou týdnech byla u nás opět a to už jsem měl veškeré nezbytné věci pro děti znovu nakoupené. Jakmile jsem začal psát manželce e-maily, že si děti budu brát do střídavé péče, z její strany přicházely stále více agresivnější odpovědi. V tu dobu jsem kontaktoval některé psychology, kteří kupodivu jakoby nechápali situaci, ve které žiju a tak jsem dostal zarážející rady. Jeden mediálně známý psycholog mi radil, že střídavou péči mohu mít, až se usmírím s manželkou (která v tu dobu maximálně psala nenávistné e-maily). Jak poznamenal můj právník, „to už Vaše děti nebudou vědět, jak vypadáte“. Byl jediný, který mi radil odstěhovat děti zpět a tak jsem manželce před koncem roku poslal e-mail, že od nového roku si děti budeme střídat po týdnu. Manželka s advokátem den před nařízeným jednáním podala předběžné opatření ...“vzhledem k obavám, že otec nebude respektovat jeho styk s dětmi tak, jak se rodiče dohodli, je matka přesvědčena, že je namístě vydat předběžné opatření, kterým budou nezletilí Matěj, Daniela a Eliška, do právní moci rozsudku ve věci samé svěření do péče matky“.

Těsně před jednáním jsme i my doručili předběžné opatření a já napjatě čekal, jak to u soudu dopadne. Překvapivě, manželka neudělala u soudu nejmenší dojem a spolu s advokátem se zmožili jen na podivné blekotání a tak výsledkem bylo, že soudkyně na Praze 9 jim doporučila, ať mi den přidají a tak jsem najednou měl 5 dnů ze 14. Krátce na to, za tučnější výživné, manželka ustoupila a střídavá péče „na zkoušku“ byla na světě. Později i soudem potvrzená.

Abych minimalizoval konflikty, nakoupil jsem prakticky veškeré oblečení, takže v tuto chvíli střídáme jen boty, zimní bundy, školní tašky a sportovní vybavení. Děti si předáváme tak, že jeden z nás je dá v pondělí do školy a druhý je odpoledne vyzvedne. Sdílené výdaje (boty, bundy, stravné, kroužky) platíme napůl a každý měsíc platby vyrovnáváme. Každý týden napíšeme e-mail, jak jsou na tom děti se zdravím, co ve škole atd.

Manželka se sice se střídavou péčí neshodla, ale šanci ji mařit už snad nedostane.

Každý týden s dětmi mě baví a děti také, od počátku mě podporovaly v mé snaze dostat je aspoň na týden zpět ke mně a nezapomenu na to, jak mi před soudem říkaly „táto, musíš to u soudu vyhrát“. Myslím, že je pro ně zcela přirozené, že mají střídavou péči.

Stěhování jim nevadí, a když už přišly o kompletní rodinu, tak aspoň nepřicházejí o smysluplný kontakt se mnou. Debaty psychologů a různých znalců o tom, kdy je střídavé péče vhodná, nemají žádný smysl. Střídavá péče je určitě vhodná vždy, když se oba rodiče chtějí o děti nadále starat, a nezáleží na tom, jaké mají rodiče po rozchodu vztahy. Soudy by už nadále neměly ke stanovisku psychologů vůbec přihlížet.

O princezně Romaně aneb ponaučení pro svobodné pány

Ing. Aleš Hodina

Žila, byla, v jednom zapadlém pohraničním městečku, malá holčička Romana. Měla maminku i tatínka, a také starší sestřičku Adélu. Adélka byla už od malička tak trochu číslo s pěkně prořízlou pusou. Romanka zase taková malá princeznička.

Tatínek měl moc rád maminku i obě holčičky. Udělal by pro ně první i poslední. Jednou se mu to ale nevyplatilo. Ve spěchu chtěl opravit auto, špatně si ho zajistil a... Romaně už zbyla jen maminka a sestřička. Bydlela s nimi ještě babička, které pak bylo moc smutno po svém synovi.

Jak šel čas...

Obě holčičky mezitím vyrostly a - aspoň v případě Romany - z malého káčátka se stala pohledná princezna. I vydala se do velkého světa – na střední školu do blízkého města.

Maminka Romaně kladla na srdce, jak důležité je udělat si školu. Nechtěla, aby dopadla jako slečny, které asi neměly ani na autobus. Protože u jejího městečka pravidelně stopovaly auta podél silnic. V tom kraji ale zřejmě nebyli ani moc ochotní řidiči. Stopařky nikdy daleko nedojely a dokonce se vždycky po chvíli vrátily na stejné místo.

Romana ale byla hodná holčička, která věděla, že maminku musí poslouchat. Školu poctivě studovala a maminka na ni byla pyšná. Pravda, trochu se podivila nad tím, že se dcerka ve městě schází s jedním ženatým pánem.

„Ale co,“ uvědomila si nakonec, „holka je mladá, tak potřebuje sbírat zkušenosti.“

Romana střední školu zvládla, tak si maminka řekla, ať má aspoň jedna dcera i tu vysokou. I vyslala svou malou princeznu do ještě většího světa – až do velké Prahy. A její sestra, řízná Adéla? Ta se mezitím zamilovala do švarného chasníka ze sousedství. A byla svatba...

Jenže ouha, švarný chasník nebyl zrovna domácí puška a někdy si rád zašel posedět s kamarády. Taková opovážlivost se Adéle vůbec nelíbila. Svého muže proto rychle pustila k vodě. Aby nebyla sama, nejdřív si ale našla mladšího milence. Ten si takové věci rozhodně nedovoloval. Místo toho rád pomáhal Adéle a její mamince doma se vším, co bylo potřeba.

Objevil se princ

Romana už skoro končila vysokou školu, když tu se v životě princezny objevil princ. Vítězslav byl bohatý, inteligentní a vzdělaný, žil v Praze a pohyboval se ve „vyšších kruzích“, zkrátka dobrá partie. Však také hned první den skončila v jeho... náručí. Byla z toho Láska. I maminka jí ho schválila. Jen jí mrzelo, že zpátky do jejího městečka se s ním Romana asi nevrátí.

Naopak, přistěhovala se ke svému milému a s vypětím všech sil a velkou Vítězslavovou trpělivostí zvládla závěrečné zkoušky. Z Romany se stala slečna inženýrka. V Praze si našla i práci. Na tu sice vysokou školu ani nepotřebovala, ale za pár let mohla být „team leaderem“ a řídit několik svých kolegů.

Sice ani to jí nakonec nevyšlo, ale aspoň si v práci našla dobré kamarádky...

Nejvíce se skamarádila s Helenou. Slečna trochu při těle, která okouzila jednoho ženatého Němce. Od té doby všude tvrdila, že naši muži si žen nedokáží vážit. Když jí Němec dal kopačky, dlouho a pečlivě vybírala za něj náhradu. Nakonec jí padnul do oka jeden návštěvník diskotéky, kterého nikdy předtím ani potom neviděla. Druhý den sice měla určité pochybnosti, ale po čtvrt roce, když test HIV vyšel v pořádku, se uklidnila.

Helenu si Romana vybrala jako svou rádkyni pro partnerské vztahy.

Bude svatba?

Romana vůbec hodně využívala pomoc svých rádkyň. Vítězslavovi se sice zdála trochu nesamostatná, ale protože jemu rozhodnost nechyběla, říkal si, že se aspoň budou dobře doplňovat. Začal si plánovat, že s Romanou založí rodinu. Ta ale váhala...

Její sestře Adéle se Vítězslav moc nelíbil. Měl pusku prořízlou podobně jako ona, to jí však kupodivu vůbec neimponovalo. Konečné slovo proto musela mít hlava rodiny – maminka. Ta nakonec Romaně založení nové rodiny schválila. Přece jenom, třicítka se jí blížila a jestli by pak někdo tu naši holku vůbec chtěl! „*Vítězslava zpracujeme podle našich představ...*“, pomyslela si.

A tak se konala svatba a zanedlouho po ní se narodil krásný zdravý chlapeček Tomášek.

Nový domov

Vítězslav byl s Romanou u narození Tomáška. Hned z porodnice je pak oba přestěhoval do nového, většího sídla.

Protože jeho bývalí majitelé dost otáleli s vystěhováním, nepovedlo se ho zařídit dřív. Vítězslav tak musel kromě své práce sám vybavovat domácnost. Romana se zatím starala o Tomáška.

Její chování k Vítězslavovi se však poněkud změnilo. Najednou jí na něm začalo vadit téměř všechno. Že se málo stará o syna - ale přitom mu dávala najevo, jak jeho péči nevěří, a vše muselo být podle ní. Že je pořád v práci nebo kupuje vybavení - ale přitom jí vadily plastové židle prozatím dané ke stolu. Že když je doma, ruší ji domácími pracemi...

Romanu pak začala zmáhat i její jediná starost, o Tomáška. Odjela s ním ke své mamince do pohraničí a zůstala u ní celé léto. Maminka, úřednice pracující úměrně svému platu, jí s péčí o Tomáška ráda vypomohla.

O několik měsíců později ho k ní Romana vzala znovu na návštěvu, ze které už se ale nevrátila. Vzkázala Vítězslavovi, že za nimi ani nemá jezdit.

Vždyť přece dítě patří mámě!

Jde se k soudu

Soud rozhodl, že Vítězslav může svého syna vidět dvakrát týdně celé tři hodiny. Když si za ním přijede do pohraničí...

Začala bitva o dítě. Soudní. Dnes už se ani v pohádkách nebojuje šavlemi, ale hlavně paragrafy. Nebo zlými slovy, kterými začala Vítězslava častovat Romanina sestra Adéla. Do bitvy zasáhla i babička. Ta, která tragicky přišla o syna - Romanina tátu. Jako jediná z příbuzných vyčítala Romaně to, co udělala.

Vítězslav se přitom stále pokoušel dát rodinu znovu dohromady. Přesvědčoval Romanu, ba i prosil. Romana znejistěla. Opět nevěděla, co má dál dělat. Nakonec, dva dny před Štědrým dnem, se i s Tomáškem k Vítězslavovi vrátila. Pár dní po Vánocích našli Romaninu babičku doma mrtvou...

Zůstane nebo odejde?

Na pohřeb Romaniny babičky přijel i Vítězslav. Marodil sice, ale babičky si vážil a chtěl jí projevít poslední úctu. Po obřadu si ale potřeboval na chvíli lehnout. Romana se svou maminkou... to svorně odmítly. Prý co by tomu řekli ostatní hosté. A že neměl raději ani jezdit. Nakonec si musel jít odpočinout do penzionu.

I dál se Romana chovala stejně. Fyzicky byla s Vítězslavem, duší se svou milovanou maminkou. Chodili k mediátorkám i k psycholožce. Každé sezení začalo tak, že na Vítězslavovi přistál kbelík špíny. Psycholožka jim radila, ať se k sobě chovají hezky. Když se Vítězslav choval k Romaně hezky, vyčetla mu, že to dělá proto, že mu to radí psycholožka...

Mezitím Romanina rodina vyřešila, co s bytem uvolněným po babičce. Začali ho rekonstruovat - hádejte, milé děti, pro koho?

V létě pak šla Romana na měsíc do práce. O ročního Tomáška se přes den staral Vítězslav. Na konci měsíce podala Romana novou žádost o rozvod.

Bouřlivé měsíce

Mezitím stihla ještě nepodařený pokus, jak obvinít Vítězslava z domácího násilí. To je teď mezi princeznami takový folklór. Jednou se po něm vrhla, a když si dovolil se bránit a chytil ji za ruce, zavolala hned policii, že ji napadl. Policie tedy přijela, zjistila, že nic nezjistí, a zase odjela.

Na podzim si pak Romana pořídila na internetu milence. Užívali si spolu v hodinovém hotelu. Romana dokonce chtěla, aby Vítězslav mezitím hlídal Tomáška. Prý že si jde zaplavat... Současně začala plánovat, že malého Tomáška tajně odveze. Měla jí v tom pomoci služebná - ukrajinská uklízečka. Vítězslav se ale o plánu unést Tomáška dozvěděl a Romaně to řekl.

Ta najednou otočila.

Souhlasila s tím, že zůstane s Vítězslavem až do doby, než o Tomáškově rozhodne soud. Domluvili se, jak si rozdělí péči o Tomáška, i to, kdy s ním kdo může odjet a na jak dlouho. Dokonce že se k sobě zase budou chovat hezky. A nevěřili byste – ono to tak i začalo fungovat.

Na poradě u maminky

Pár dní po zklidnění situace odjela Romana s malým Tomáškem opět ke své mamince na návštěvu. Krátce na to se u ní i u jejího manžela Vítězslava objevily zdravotní problémy. To, že předtím měla něco se svým milencem, ale stále zapírala.

Vítězslav trochu zapátral na internetu a nestačil se divit. Romanin milenec měl inzeráty všude možně a nabízel v nich dokonce i erotické služby. Ale ani po tom, když lékaři určili infekci - naštěstí snadno vyléčitelnou - se princezna k tomu, co Vítězslav už dávno věděl, nepřiznala.

Namísto toho přijela zpátky od maminky s tím, že od Vítězslava raději odejde. Hned. A nechá mu Tomáška v péči. Jak řekla, tak také do dvou dnů udělala. Mezitím ještě stihla na noc i s Tomáškem zmizet a našla je až policie u její kamarádky Heleny (ano, to je ta zneuznaná milenka německého ženáče).

Tomášek s tátou

Další den Romana přinesla dohodu od právníka a odstěhovala se. Vítězslav se začal o Tomáška starat úplně sám. Nebyl to problém - nemusel chodit do práce, mohl s ním být doma, pro jistotu si vzal na pomoc i chůvu. Chůva vařila, Vítězslav si s Tomáškem hrál, odpoledne ho pak vzal na procházku, večer vykoupal. Při tom se léčil od Romanina „dárku“. Princezna si brala Tomáška několikrát týdně podle dohody... No, podle dohody - domáhala se ho dřív a vracela pozdě. Vážnější problémy ale nebyly.

To zjistila i ježibaba z místní sociálky, která na popud Romany hned druhý den přišla Vítězslava zkontrolovat.

Romana zatím přebývala u Heleny. Měla přitom v Praze vlastní byt, pořízený ještě za studií. Nikdy v něm nebydlela, pronajímala ho nejdřív nějakým Číňanům, pak jí tam uklízečka dohodila své ukrajinské kamarády. Ale co teď? U Heleny nemůže bydlet napořád. Měla by také v Praze nastoupit zpátky do své práce... Rodičovský příspěvek začne brát Vítězslav, ona není se svou milovanou maminkou, musí pracovat a ještě má přijít o příjem z nájmu?

A to ne. S tím se musí něco udělat! Princezna napsala srdceryvné psaní, jak Tomášek doma s tátou strádá, zlé čarodějnicí Křivaně. Smůla byla, že Křivana seděla zrovna na soudě, který o Tomáškově rozhodoval.

A všechno je zase jinak

Čarodějnice Křivana byla věrná svému jménu. Když se s Romanou a Vítězslavem potkala na soudě poprvé, vedla k nim srdceryvné kázání, jak by se měli snažit kvůli Tomáškově domluvit. Romana z toho byla hodně špatná... Jakmile ale čarodějnice dostala princeznino psaní, projevila se její přirozenost.

Křivana nemohla přenést přes srdce, že se o Tomáška stará to nehodné mužské plémě. Zařídila, že Tomášek musel odejít ze svého domova. Romana ho znovu odvezla ke své mamince do pohraničí.

Odchod byl opět v Romanině stylu. Bylo těsně před Vánoci a s Vítězslavem se domluvili, že aspoň na svátky zůstanou s Tomáškem spolu. Princezna se přistěhovala zpátky. Šli se dokonce spolu podívat na náměstí na vánoční strom. Den před Štědrým dnem se Romana vydala s Tomáškem na procházku, ze které se už nevrátila. Ozvala se až z cesty, kdy unášela Tomáška ke své mamince.

Vítězslav okamžitě vyrazil za Tomáškem, ale ani mu ho neukázaly. Prý až Křivana rozhodne, kdy se smí Tomášek s Vítězslavem vidět. Neviděli se tak spolu celé Vánoce.

Konec dobrý, všechno dobré?

Vítězslav doufal, že někdo mocnější než Křivana zasáhne a ztrestá její nepravosti. Pak ale pochopil. Takových čarodějnic, které nestrkají děti do pecí, ale berou jim táty, je v jeho zemi všude plno. A nikdo se neodvážil s nimi bojovat.

Pravda, pár takových odvážlivců se najde. Ale každý si říká, co je to za blázný. Dokud i jeho nepotká to samé...

Tomášek tak musel zůstat s tím, kdo mu rozbil rodinu. S tátou Vítězslavem se mohl jen občas vídat, domů se vracel pouze dvakrát do měsíce. Někdy ho Romana ani nepředala, věci mu s sebou nedávala, proti tátovi ho popouzela. Tomášek začal být u Romany i často nemocný.

A pokud nezemřeli, žijí tak dodnes... Ne všechny pohádky mají dobrý konec, milé děti, zvykejte si. Dobrou noc a nezapomeňte dát ještě pusku tatínkovi. Jestli si maminka vzpomene, možná se s ním už zítra nevidíte.

Právě proto, že je milujete, nechcete jim upírat lásku obou

Jana Pužmanová

Jsem příznivkyní střídavé výchovy (SV), avšak nemám ucelený názor např. na střídání škol a vnitřně také bojuji se střídavkou v týdenních intervalech u předškolních dětí, přijde mi dlouhý. Také přílišná agresivita některých tatínků se mi zdá více kontraproduktivní než přínosná. Je mi však jasné, že se velmi těžko udržuje odstup a nadhled nad věcí, když vám jde o dítě. Ale jelikož sleduji diskuse o SV, zamýšlela jsem se i nad důvody, proč některé ženy zavrhnou SV. Jsem přesvědčena, že jedním z nich, a nezanedbatelným, je i velký společenský tlak!

Muži jsou při SV okolím často vnímáni jako ti správní tátové starající se o dítě, stateční hrdinové. Ženy jsou však většinou viděny jinak. Nemá děti v péči? Je alkoholička, bere drogy...? Zpočátku, po rozvodu a zavedení SV, jsem sama cítila nepochopení ze strany svého okolí. Odsouzení, někdy opovržení, slova „krkavčí matka... to by správná máma nikdy nedopustila... to není normální“ nebyla výjimkou.

Ráda bych proto všem řekla: Nemyslím si, že by ženy při SV své děti měly rády o něco méně, než ostatní matky. Ne nemyslím, já to vím! Svě děti přece nepřestanete milovat, když je týden nevidíte. Svě děti milujete, i když je na týden svěříte do péče otce. Svě děti milujete, přestože jim týden nevaříte, neperete, nepíšete s nimi úkoly a nevyprávíte jim pohádky! Pořád jsou to vaše milované děti! A právě proto, že je milujete, nechcete jim upírat lásku obou rodičů. A děti mají právo tu lásku od obou rodičů dostávat!

Ve filmu „Střídavka“ zazněla věta: *„Ženy jsou u nás zvyklé cítit se provinile, když jsou chvíli bez dítěte.“* Domnívám se, že je v tom kus pravdy a myslím si, že pokud se budou cítit provinile, bude to tak vnímat i jejich okolí. Východisko vidím v tom, že se budou umět vyrovnat s reakcemi okolí, nebudou se za tento způsob výchovy stydět a obhájí si jej. Ale myslím si, že nejdůležitější je si obhájit své rozhodnutí před sebou samým! Ostatní si na něj totiž časem zvyknou.

Fungující střídavá péče po roce

Ing. Michal Holinka

Je to už víc než rok, co se snažím o soudní potvrzení fakticky realizované střídavé péče o naše dvě děti, Šimona a Viktorku. Přestože z počátku jsme se se ženou na tomto uspořádání domluvili, situace se, jak bývá zvykem, trochu zamotala. Ale od začátku.

Naše malé drama začalo na jaře 2010, kdy mi manželka v podstatě k narozeninám oznámila, že po téměř 15 letech odchází a stěhuje se ke svému novému příteli 250 km od našeho bydliště. Sbalila děti a odjela na pár dní ke své mámě. V tu chvíli se mi zhroutil svět. Byl jsem s dětmi několik let po dobu, co žena budovala kariéru, doma a najednou jsem si měl představit, že je nebudu moci večer ukládat, číst jim pohádky, foukat jim jejich bolístky a užívat si jejich smíchu a dovádění.

Pořád jsme ještě žili ve společném domě a začali si děti střídat na víkendy. I v tu dobu manželka trávila spoustu času na cestách mimo domov. Po dlouhém přesvědčování jsme se dohodli, že já se taky přestěhuji do Prahy a za to že žena podepíše dohodu o střídavé péči o naše děti. Všechno proběhlo podle domluvy, sepsali jsme dohodu a odeslali na soud. Užili si s dětmi každý část smutných prázdnin a přiblížil se nástup do nové školky v Praze.

Souhlasil jsem s prodejem domu, s přestěhováním do určené lokality a věřil jsem tomu, že když občas v něčem ustoupím, dohoda bude fungovat. Ale spletl jsem se. Hned 1. září, jakmile děti nastoupili do školky, žena dohodu o střídavce ze soudu stáhla a podala návrh na svou výlučnou péči. A nastalo škaredé období. Zákazy telefonátů, dohadování se o hloupostech, pokusy o to, ať v ten a ten den „vrátím“ děti, že budou v její péči a já je můžu mít na víkend jednou za 14 dní a další týden ve středu. Radil jsem se se všemi, co mě napadli, s OSPOD, s právníky, s psychology, s kamarády, co teď s tím. Viděl jsem, že děti nás milují oba a nechtěl jsem, aby se náš kontakt zúžil jen na dobu, kdy „dostaneme povolení“, ale aby jim zůstali alespoň oba rodiče, když už byly vytrženy ze svého domova a od kamarádů. Slyšel jsem v té době mnoho různých rad, ať raději ustoupím a ono se to srovná, ať kývnu na tzv. rozšířený styk, ať si pořídím novou rodinu... a samozřejmě, že pokud chci střídavku, musíme se se ženou domluvit, což bylo v době, kdy jsme komunikovali maximálně mailem či velmi ostrými sms, zcela nemožné.

Přiblížilo se soudní jednání, na soudě nám ležely dva návrhy, na střídavou péči a výlučnou péči matky, a já s napětím čekal, jak to dopadne. Dopadlo to asi podle očekávání – nijak. Proběhly výslechy, pak několik dalších soudních stání a po roce od našeho prvního podání k soudu jsme pořád v bodě nula, kdy „jen“ čekáme na další psychologické vyšetření dětí, aby se rozhodlo snad o lepším rodiči nebo těžko říct o čem vlastně, když děti milují oba, stejně jako my je.

V tuto chvíli přešlo několik měsíců a přestože manželka se střídavou péčí stále nesouhlasí a snaží se získat děti do své péče, musím říct, že se komunikace mezi námi postupně zlepšuje. Děti si předáváme v pátek ve školce, jsme schopni se domluvit, že se s dětmi občas vidíme i v týdnu, kdy jsou u toho druhého, jsme schopni se domluvit na prázdninách, na věcech týkajících se zdravotní péče o děti... sice to občas dost skřípe, ale věřím, že přestože nás ještě čekají další posudky a další soudní stání, bude u nás střídavka fungovat i nadále a že nám oběma za to jednou děti poděkují.

Teď si užíváme spoustu výletů, chystáme plány na prázdniny, vymýšlíme společně spoustu hloupostí, které nás baví, prostě užíváme si každou chvíli, kterou jsme spolu. Vidím, že na konci „našeho“ týdne se těší na mamku a když si je v pátek zase já vyzvednu ve školce a ony mi skočí okolo krku, vím, že se těší i na náš společný týden, a vím, že dělám správnou věc.

Snad i soudy, OSPOD a psychologové jednou pochopí, že není třeba vybírat a hledat tzv. lepšího rodiče. Že děti mají vždycky dva rodiče, které milují, kteří hrají v jejich životech obrovskou roli a je nenapravitelnou chybou, že v „zájmu dítěte“ jednoho z těchto rodičů z jejich života vytlačí. A co se nás dospělých týká, měli bychom si uvědomit, že to, že nám nevyšel vztah nebo manželství, není chybou dětí, ale chybou naší a že děti nejsou ty, které by za naše chyby měly být potrestány.

Protože co je hlavní? Že děti jsou v pohodě, spokojené, usměvavé. Že si užijí spoustu legrace s mámou i s tátou, že jim zůstanou oba nejdůležitější lidé v jejich životě. A když mají nakreslit rodinu, nenakreslí jen jednoho z rodičů, ale oba. Věřte, že děti vám za to jednou poděkují.